Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ▲ № 180 (8670). ● 19 сентябрь, 1985 йил ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

ТАСС АХБОРОТИ

«СОЮЗ Т-14» ПАРВОЗДА

Космик фазони тадқиқ этиш программасига мувофиқ 1985 йил 17 сентябрь куни Москва вақти билан соат 16 дан 39 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Союз Т-14» космик кемаси учирилди. Уни кема командири подполковник Владимир Владимирович Васютин, бортинженер икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси Георгий Михайлович Гречко ва тадқиқотчи космонавт подполковник Александр Александрович Волковдан иборат экипаж бошқармоқда.

Учиш программасида «Союз Т-14» кемасини «Салют-7»—«Союз Т-13» орбитал комплекси билан туташтириш кўзда тутилади. Космонавтлар Васютин, Гречко ва Волков 1985 йил 6 июндан бери ер атрофи орбитасида ишлаётган Жонибеков ва Савиних ўртоқлар билан биргаликда комплекс ичида илмий-техникавий тадқиқотлар ва экспериментларни бажарадилар.

«Союз Т-14» кемаси ичидаги системалар нормал ишлаб турибди. Васютин, Гречко ва Волков ўртоқлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

Экипаж учиш программасини бажаришга киришди.

«Союз Т—14» кемасининг командири

Владимир Владимирович ВАСЮТИН

Владимир Владимирович Васютин 1952 йил 8 мартда Харьковда туғилган.

1969 йилда у Харьковдаги икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони С. И. Грицевец номидаги учувчилар олий ҳарбий авиация билим юртига ўқишга кирди. Билим юртини битиргач, ҳарбий ҳаво кучларида инструктор-учувчи бўлиб хизмат қилди. Учиш ишлари давомида бир қанча типдаги самолётларни ўзлаштирди.

Владимир Владимирович Васютин — 1972 йилдан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси.

В. В. Васютин 1976 йилда космонавтлар отрядига қабул қилинди.

1977 йилда синовчи-учувчилар мактабини тамомлади. Владимир Владимирович «1-класс ҳарбий учувчи» ва «3-класс синовчи-учувчи» малакасига эга.

В. В. Васютин «Союз Т» космик кемаларида ва «Салют» орбитал станцияларида учишга тайёргарлик тўлиқ курсини ўтган.

«Союз Т—14» кемасининг бортинженери

Георгий Михайлович ГРЕЧКО

Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси Георгий Михайлович Гречко 1931 йил 25 майда Ленинградда туғилган.

1955 йили Ленинград механика институтини битиргач, конструкторлик бюросида ишлайди. Космик техникани ишлаб чиқиш ва синашда қатнашиб, ташаббускор ва билимдон мутахассис эканлигини кўрсатди. 1984 йилда унга физика-математика фанлари доктори илмий даражаси берилди.

Г. М. Гречко — 1960 йилдан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси.

Георгий Михайлович 1966 йилдан буён космонавтлар отрядида.

Г. М. Гречко икки марта: биринчи марта 1975 йилда «Союз-17» кемасининг ҳамда «Салют-4» станциясининг бортинженери сифатида ва иккинчи марта 1977—1978 йилларда «Союз-26» кемаси ва «Салют-6» станциясида космосга учди. Совет—Ҳиндистон космик парвозида дублёр экипажнинг бортинженери сифатида ҳам тайёргарлик кўрган.

Георгий Михайлович тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети раисининг ўринбосари сифатида катта жамоат ишларини олиб бормоқда.

«Союз Т—14» кемасининг тадқиқотчи космонавти

Александр Александрович ВОЛКОВ

Александр Александрович Волков 1948 йил 27 майда Донецк областининг Горловка шаҳрида туғилган.

1970 йили Харьковдаги икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони С. И. Грицевец номидаги учувчилар олий ҳарбий авиация билим юртини битиргач, ҳарбий ҳаво кучларида инструктор-учувчи бўлиб хизмат қилди. Бир қанча типдаги самолётларни ўзлаштирди. «1-класс ҳарбий учувчи» ва «2-класс синовчи-учувчи» малакасига эга.

А. А. Волков — 1973 йилдан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси.

Александр Александрович Волков 1976 йилда космонавтлар отрядига қабул қилинди. «Союз-Т» кемаларида ҳамда «Салют» орбитал станцияларида космик учишларга тайёргарлик тўлиқ курсини ўтган.

«ҲОСИЛ—85»

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

КЎРИК-КОНКЎРС ҒОЛИБЛАРИ

ҒАЛАБА. Куни-кеча Энгельс номли колхозда механик-ҳайдовчиларнинг кўрик-конкурси бўлиб ўтди. Унда мавжуд 20 та терим агрегатининг мавсумга қандай тайёрланганлиги яна бир бор синаб кўрилди. «Пўлат от» суворийларидан Н. Степанов, Х. Мухторов ва А. Икромовлар конкурс ғолиби деб топилдилар. Улар қимматбаҳо совғалар билан тақдирланишди. Бу механик-ҳайдовчиларнинг ҳар бири мавсумда 140 тоннадан пахта теришга сўз берди.

100 ТОННАГА ЕТАДИ

НАРИМОНОВ. Шаҳардаги 56-автокорхона ҳайдовчилари, инженер-техник ходимлари ишдан бўш пайтларида Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхози аъзоларига оталиқ ёрдами кўрсатишга қарор қилдилар. Ўтган йили транспортчилар 80 тонна «оқ олтин» теришган эди. Бу йил эса улар 100 тонналик маррани кўзлашяпти. Айни кунларда 40 — 50 киши колхозчилар билан елкама-елка туриб ишлашяпти. Шанба ва якшанба кунлари эса хашарчилар сони икки баравар ошаяпти. Корхона ишчиларидан икки киши бу йил «зангори кема» штурвалини бошқаради.

✦

СУРЪАТ ЎСАЯПТИ

БЎКА. «Ленинобод» колхозининг Абдумажид Солмонов бошлиқ бригадаси аъзолари йиғим-терим суръатини кундан кунга ошириб боришаяпти. Янги ўзлаштирилган 60 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил олишга аҳд қилган бригада деҳқонлари ҳар куни йиллик планнинг 2 — 2,5 проценти миқдорида пахта тайёрлашаяпти. Мавсум бошидан буён улар йиллик планнинг 19,5 проценти миқдорида ҳосил йиғиштириб олишди. Куни кеча якунланган сўнгги беш кунлик ғолиби бўлган коллективнинг ютуғига Муқаддас Ҳакимова, Муҳаббат Шарипова ва Гулнора Шаропалар ўзларининг муносиб улушларини қўшишди. Уларнинг ҳар куни тераётган пахталари 140 — 150 килограммга етаяпти.

✦

ЛЕКТОРЛАР ДАЛАДА

Область «Билим» жамиятининг 12 кишидан иборат лекторлар группаси Бўка районидаги далаларига чиқишди. Улар «Кремль», «Кўкорол» совхозлари, шунингдек, Карл Маркс номли, «Ленинобод», «Партия XX съезди» колхозлари далаларида бўлишиб, халқаро аҳвол, СССР Озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш ҳамда Совет турмуш тарзи ҳақида лекция ва суҳбатлар ўтказишди.

Лекторлар мавсум давомида яна бир қатор бошқа хўжаликларда ҳам бўлишади.

✦

БИР КУНДА 166 ТОННА

ПИСКЕНТ. Ўтган куни район хўжаликларида 4656 киши меҳнат қилди. Уларнинг шу куни уйган хирмони 166 тоннага етди. Айниқса, Свердлов номли, Охунбобоев номли колхозлар, «КПСС XXVI съезди» совхозларларида меҳнат унумдорлиги юқори бўлди.

Шу куни Тельман номли колхоз аъзоси Ҳидоят Азимбоева шарафига хўжаликда шон-шуҳрат байроғи кўтарилди. Мавсумда 8 тонналик хирмон уйишга аҳд қилган чевар теримчи кунига 100—110 килограммдан пахта термоқда.

БЕШИНЧИ БЎЛИМ ОЛДИНДА

БЕКОБОД. «Авангард» совхозида ҳам беш кунлик якуни кўриб чиқилди: Абдухошим Ашрқулов бошлиқ 5-бўлим, шу бўлимнинг Абдузафар Очилов етакчилик қилаётган бригадаси коллективи ғолиб деб топилди. Бўлимда беш кунда йиллик планнинг 5,5 проценти миқдорида пахта тайёрланди.

Совхозда кўпмингкилограммчи теримчилар ўртасида ҳам социалистик мусобақа авж олдирилаяпти. Кунига 200 килограммдан ошириб пахта тераётган Саодат Шокирова, Савринисо Маҳмудова ва Фотинисо Исматуллаевалар йиғим-теримда илғорликни қўлдан беришмаяпти.

БУЛАРДАН ЎРНАК ОЛИНГ

▲ Каромат Бердиева (юқорида) ҳамда Фишна Осмоновалар (пастда) Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхозда меҳнат қилишади. Улар йиғим-теримда илғорлар сафида боришмоқда. Кунига 120—140 килограммдан ошириб пахта теришяпти.

П. Эргашев фотолари.

СОЛДАТ МАКТУБИ

БИЗ ҲАМ САФИНГИЗДАМИЗ!

РЕСПУБЛИКАМИЗ, жумладан, пойтахт областимиз далаларида «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштирилганлиги ва терим уюшқоқлик билан бораётганлигидан хабардор бўлиб турибмиз.

Ҳамманинг фикри-ёди катта меҳнатлар эвазига етиштирилган ҳосилни ёғин-сочинли кунларга қолдирмай, тезроқ саранжомлаб олиш билан банд бўлган шу кунларда биз фарзандларингиз ҳам ўзимизни Сизлар билан бирга, бир сафда меҳнат қилаётгандек ҳис қилмоқдамиз.

Азиз ҳамюртларимизга, толмас билакли пахтакор отахон, онахонлар, акалар, сингиллар, укахонларимизга улкан хирмонни бунёд этишларида катта муваффақиятлар, мустаҳкам соғлиқ саломатлик тилаймиз. Алангали солдатлик саломини йўллаймиз! Ҳирмонингизга барака, бобо деҳқоним!

Оддий солдат
Н. ҒАНИЕВ,
Қизил Ўрда шаҳри,
Н-қисм.

„ОҚ ОЛТИН" хирмонига

Областимиз районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 18 сентябргача бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён. (Планга нисбатан процент ҳисобида).

Чиноз	1,14	9,34
Янгийўл	0,52	6,10
Бекобод	0,74	5,63
Бўка	0,42	3,21
Оққўрғон	0,36	3,04
Пискент	0,37	2,55
Ўрта Чирчиқ	0,21	0,96
Коммунистик	0,21	0,90
Ғалаба	0,09	0,65
Область бўйича:	0,44	3,42

ДАЛАЛАР САХОВАТИ

Бўка районидаги «Ленинобод» колхозининг Баҳром Ҳамдамов бошлиқ бригадаси «оқ олтин» мавсумининг дастлабки кунларидан бошлаб комсомол-ёшлар пахтачилик бригадалари социалистик мусобақаси пешқадами бўлди.

Ёш пахтакорлар бу йил мўл ҳосил тўплашга муваффақ бўлдилар. Олтмиш гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 29 центнер ўрнига 35 центнердан хирмон кўтаришга бел боғлашган. Бунга эришишнинг ўзи бўлмайди. Лекин юксак марра эгалланишига ҳеч кимда шак-шубҳа йўқ.

Ҳозир бригада далаларида машина теримига тайёргарлик олиб борилмоқда. Ғўзанинг баргини сунъий тўктириш ниҳоясига етай деб қолди, қўлда пахта териш суръати кун сайин ўсмоқда. Мавсумда 8 тоннадан «оқ олтин» териб беришга аҳд қилган Рўзинисо Ашурова, Маҳбуба Ҳамдамова, Исмоил Ботиров сингари азаматлар ҳар куни хирмонга 80—100 килограммдан пахта тўкишмоқда.

— Бутун областимизда бўлгани каби районимиз колхоз ва совхозларида ҳам машина теримига алоҳида ўрин берилмоқда, дейди Бўка район комсомол комитетининг биринчи секретари Собир Султонов.— Жами ҳосилнинг салкам 80 процентини машиналарда териб олишга сўз берганмиз. Бунинг учун ҳар бир хўжаликда ёшларнинг терим-транспорт отрядлари ва звеноларини тузяпмиз. Уларнинг ҳар бирида муваққат комсомол группалари тузилади. Бу эса терим конвейерининг узлуксиз ишлашига ёрдам беради.

(ЎзТАГ мухбири).

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА — 27 ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК

МУСОБАҚА САМАРАСИ

«АХАНГАРАНЦЕМЕНТ» ишлаб чиқариш бирлашмасида шу йилнинг ўтган даврида пландан ташқари кўплаб маҳсулотлар ишлаб чиқарилди. Жумладан, топшириқдаги 5,6 миллион ўрнига 5,9 миллион шартли плита шифер, 9,7 минг куб метр ўрнига 11,8 минг куб метр минерал маҳсулотлар, ўнлаб минг сўмлик товар маҳсулоти ишлаб чиқарилди. Бирлашма меҳнат аҳли бу ютуқ мусобақа авж олганлигининг самараси эканлигини яққол ҳис этди.

Бирлашмада ўтказилаётган «КПСС XXVII съезди шарафига — 27 зарбдор ўн кунлик» мусобақаси тобора қизиб бормоқда. Сўнгги ўн кунлик якунларига кўра зарбдор декада топшириғини 102 процент адо этган цемент тегирмони машинисти Нина Федосеева, 110 процент бажарган ишчи Леонид Шумейкин, 118 процентга етказган қолиплаш машинаси бошқарувчиси Бахтиёр Тўрақулов, 122 процент бажарган ишчи В. Орловлар ғолиб деб топилдилар.

М. МИРАЛИМОВ.

БЕШ ЙИЛЛИК ЗАРБДОРЛАРИ

1986 ЙИЛ ҲИСОБИГА

«Госкомсельхозтехника» Янгийўл район бирлашмасида илғорлар ҳақида гап кетгудек бўлса, Димитрий Васильевичнинг номи биринчилар қатори тилга олинади. Мана 24 йилдирки, Д. Кулагин шу даргоҳда токарлик касбини эъзозлаб келяпти. Корхона унинг учун қадрдон бўлиб қолган.

Бирлашма коллективи район хўжаликларига ҳар йили кўплаб эҳтиёт қисмлар етказиб беради, пахтачилик техникасини созлайди. Бу ишларда Д. Кулагиннинг ҳиссаси катта. У ўзининг ҳалол меҳнати билан элга танилди, обрў-эътибор орттирди. Сурати бирлашма Ҳурмат тахтасидан кўп йиллардан бери тушмай келаяпти.

Димитрий Васильевич жамоат ишларини бажаришга ҳам вақт топади. У агитаторлик қилади. Шунинг учун ҳам уни кўпинча ишчи-хизматчилар орасида суҳбатлар ўтказаётганда учратиш мумкин. Унинг мазмунли суҳбатларига ҳамма диққат билан қулоқ тутади.

Д. Кулагин ёшларнинг севимли мураббийси ҳамдир. Олег Ан, Виктор Саломатов сингари шогирдлари устоз ишончини оқламоқдалар. Улар ҳам устоз кетидан бориб, кундалик топшириқларини доим 120—130 процентдан бажаришга эришишяпти.

Республикамиз 18 илғорларининг ташаббуси билан «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик» шиори остида ўтаётган социалистик мусобақада Д. Кулагин актив иштирок этмоқда. Илғор ишчи ўн биринчи беш йиллик планини бажарганлиги ҳақида бундан икки ой илгари рапорт берган эди. Айни кунларда эса у кейинги беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқда.

З. ҲАЙДАРОВА.

ЎҚИТУВЧИ-ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ЁРДАМ

Кеча область партия комитетининг сиёсий маориф уйида халқ маорифи ситемасида меҳнат қилаётган пропагандистларнинг семинари бўлиб ўтди. Семинар қатнашчилари илмий-техника тараққиёти ва умумий таълим ҳамда ҳунар мактабларини ислоҳ қилиш билан боғлиқ проблемаларни муҳокама қилдилар.

Семинар ишида ва давра суҳбатида область партия комитетининг секретари Ш. З. Камолхўжаев иштирок этди.

Семинар қатнашчилари «КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми, илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш— совет жамияти ривожининг муҳим омили», сиёсий маориф системасида машғулотлар ўтказиш методикаси, қарши пропаганда усуллари ва шаклига оид лекцияларни тингладилар, ўқитишнинг техника воситалари билан танишдилар.

ИЛҒОРЛАРГА МУКОФОТ

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатида кейинги вақтларда социалистик мусобақа илғорларини рағбатлантириш кенг йўлга қўйилмоқда. Буни, айниқса, корхонанинг пардозлаш фабрикасида яққол кўриш мумкин. Яқинда фабрика касаба союз комитети қарорига биноан август ойи мусобақаси якунлари бўйича оҳорлаш цехи мастери А. Козина сменаси ғолиб деб топилди.

Смена ишчилари пландаги 84041 метр ўрнига 88850 метр газмолга ишлов бердилар. План топшириғи 105,7 процент адо этилди. Маҳсулотнинг 98,8 проценти биринчи сортларга қабул қилинди. Коллективга 100 сўм пул мукофоти топширилди. Иккинчи ва учинчи ўринларни гул босиш цехининг Л. Моргачева бошлиқ ва Ю. Вялова етакчилигидаги пардозлаш цехи комплекс бригадаси коллективлари эгаллашди.

Б. ОРИПОВ.

ҒАЛЛА ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

▲ ПИСКЕНТ. Район ғаллакорлари ишни ўзаро социалистик мусобақа асосида ташкил этиб, яхши натижаларга эришдилар. Давлатга пландаги 4325 тонна ўрнига 4330 тонна ғалла етказиб берилди ва белгиланган план муваффақиятли бажарилди.

КОЛХОЗ ЛУБКОРЛАРИ МАРРАГА ЕТДИЛАР

ЯНГИЙЎЛ. «Коммунизм» колхози далаларида канопдан мўл ҳосил етиштирилди. Ўрим-йиғим ишларига мавжуд техника ва ишчи кучлари тўла сафарбар этилди. Шу туфайли колхоз деҳқонлари маррага барвақт етиб келдилар. Давлатга пландаги 3500 тонна ўрнига 3575 тонна каноп пояси сотилди ва план 102 процент бажарилди.

Колхозда каноп тайёрлаш ва давлатга топшириш давом этмоқда.

Газетанинг бугунги сонига хабар қиладилар

КОРХОНАДА САБЗАВОТ ДЎКОНИ

Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатида ишчи-хизматчилар учун қулайликлар яратиш мақсадида бир қатор хизмат кўрсатиш корхоналарининг иши йўлга қўйилди. Ўнга яқин ошхоналар, чойхона, озиқ-овқат магазинлари шулар жумласидандир.

Яқинда завод территориясида яна бир савдо дўкони иш бошлади. Бу ерда комбинат металлурглари хўжаликлардан келтирилган янги сабзавотлар, мева, полиз маҳсулотлари, кўкатлар харид қиладилар. Келгусида металлурглар учун яна бир неча магазинлар очилиши мўлжалланган.

ДАВРА СУҲБАТИ

«ОҲАНГАРОН» газета редакциясида ўтказилган давра суҳбати «Бошланғич ташкилот нимага қодир?» мавзусига бағишланди. Унда корхона ва хўжаликлар бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари иштирок этдилар. Давра суҳбатини Оҳангарон район партия комитетининг иккинчи секретари Ю. Я. Артемьев олиб борди.

«Стройпластмасс» комбинати партия комитетининг секретари А. Кан, «Оҳангарон» совхози партия комитетининг секретари С. Каримов, «Ахангаранцемент» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитети секретари А. Акбаров ва бошқалар КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш юзасидан коммунистлар амалга ошираётган ишлар тўғрисида гапириб бердилар. Бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлигини ошириш тўғрисида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

ИШ УСЛУБИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

Областимиз партия группалари ва цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари ниҳоясига етмоқда. Кўпгина йиғилишлар ишчанлик, танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтди. Коммунистлар партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари талаблари, ўртоқ М. С. Горбачев нутқларида баён этилган кўрсатма ва тавсиялар, шунингдек, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми, Тошкент область партия комитетининг IV пленуми қарорлари асосида партия ташкилотлари иш усули ва услубини, идеология ва сиёсий-тарбиявий ишларни такомиллаштириш бўйича кўрилган тодбирларни атрофлича таҳлил қилдилар, қуйи ячейкалар жанговарлигини янада оширишга кўмаклашувчи таклифларни ўртага ташладилар.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Узводремстройэксплуатация» бирлашмаси автотранспорт корхонаси партия группаси, Бўстонлиқ районидаги «Ташплемшелкосовхоз»нинг механизация бўлими партия группалари, «Чиноз» наслчилик совхоз-техникумининг марказий ремонт-механика устахонаси, Оржоникидзе районидаги «Коммунист» колхозининг 8-бригадаси, «Қибрай» совхозининг 4-бўлими, Оққўрғон районидаги Сегизбоев номли совхознинг 1-бўлими, Коммунистик районидаги К. Маркс номли колхознинг маъмурий бошқарув идораси, Тўйтепа металл конструкциялари заводи металлни қайта ишлаш цехи ва бошқа корхоналар цех партия ташкилотларида бўлиб ўтган йиғилишларда ишчанлик ва ўзаро талабчанлик руҳи, план ва социалистик мажбуриятларни бажаришга интилиш сезилиб турди. Йиғилишларда, область, район, шаҳар партия комитетларининг масъул ходимлари сўзга чиқдилар.

Лекин бир қатор партия группалари ва цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишларига олдиндан пухта ҳозирлик кўрилмаганлиги билиниб қолди. Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхоз маъмурий бошқарув идораси партия ташкилоти секретари А. Амирхонов ўз докладида фақат хўжалик ишлари устида тўхталди. Партия ташкилоти иш усули ва услубини, идеология ва сиёсий-тарбиявий ишларни такомиллаштириш, ишлаб чиқаришга партиявий таъсир ўтказиш юзасидан қандай чоралар кўрилганлиги ҳақида бир оғиз ҳам гапириб ўтмади.

Оҳангарондаги «Ахангаранцемент» ишлаб чиқариш бирлашмаси электроремонт цехининг контроль-ўлчов приборлари ва автоматика участкаси коммунистларининг йиғилиши, ғоявий ва ташкилий жиҳатдан ниҳоятда паст даражада ўтди. Ҳисобот докладида ҳам, музокарада қатнашган нотиқларнинг сўзларида ҳам конкрет фикрлар бўлмади. Улар умумий гаплар билан чегараланиб қолдилар. Ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишидан кейинги даврда қабул қилинган қарорлар қандай бажарилганлиги, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида амалга оширилган ишлар эътибордан четда қолди. Бундай йиғилишдан қандай фойда бор? Оҳангарон район партия комитети ҳисобот-сайлов йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш устидан назоратни бўшаштириб юборганлиги, қуйи ташкилотларга амалий ёрдам кўрсатмаётганлиги учун ҳам шундай кўнгилсиз ҳоллар содир бўляпти.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхози сут-товар фермаси коммунистларининг ҳисобот-сайлов йиғилишида қилинган доклад ҳам юзаки бўлганлиги учун музокара қизимади. Доклад зоотехникнинг ҳисоботига ўхшаб қолган эди. Ташкилий-партиявий, идеология ва сиёсий-тарбиявий ишлар докладга умуман киритилмаганди. Танқид ва ўз-ўзини танқид сезилмади. Шу боисдан ҳам музокара суст ўтди. Шундай ҳол Янгийўл районидаги «Янгийўл» совхози маъмурий-бошқарув идораси коммунистларининг йиғилишида ҳам сезилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талаблари асосида ҳисобот-сайлов йиғилишларини танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтказиш муҳим вазифадир. Шу талаблар асосида Коммунистик районидаги К. Маркс номли колхоз маъмурий — бошқарув идораси коммунистларининг йиғилиши анча жонли ўтди. Коммунистлар қабул қилинган қарорлар ва берилган партиявий топшириқлар қандай бажарилаётганлигини мунтазам назорат қилиб бориш, айниқса йиғим-терим даврида партия аъзолари масъулиятини бутун чоралар билан ошириш зарурлигини уқтирдилар. «Паркентводстрой» трестига қарашли 5-кўчма механизациялашган колонна ҳамда Ўрта Чирчиқ районидаги «Узводремстройэксплуатация» бирлашмаси автотранспорт корхонаси партия ташкилотларида бўлиб ўтган йиғилишларда коммунистлар комсомол-ёшлар ҳисобига партия сафларини кенгайтириб бориш, партия топшириқларини аниқ тақсимлаш ва уларнинг бажарилишини таъминлашга кўмаклашувчи фойдали таклифларни билдирдилар. Бўка районидаги Мичурин номли колхоз чорвачилик фермаси коммунистлари чорвадорлар учун зарур шароитлар яратиб берилмаганлигини таъкидладилар. Чорвадорлар уйи ва озуқа кухняси қуриш зарурлигини уқтирдилар.

Шаҳар ва район партия комитетлари, барча партия комитетлари қуйи ташкилотларда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида билдирилган қимматли таклиф ва мулоҳазаларни умумлаштириб, уларни амалга ошириш чораларини кўришлари керак.

*

▲ **РАҲМОНБЕРДИ Раҳимов Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати катта аппаратчиси. Партиямиз XXVII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақада ажойиб ютуқларни қўлга киритаяпти. У унумли ишлаш билан бирга маҳсулот сифатига ҳам алоҳида эътибор беряпти. Коммунистик меҳнат зарбдори қўлидан чиқаётган аъло сифатли маҳсулотлар биринчи тақдим этишдаёқ қабул қилиб олинаяпти.**

Суратда: Р. Раҳимов.

В. Сироткин фотоси.

*

МАВСУМИЙ ЭМАС, ДОИМИЙ БЎЛСИН

ДАЛА ШИЙПОНЛАРИ «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

Дала шийпонидан теварак-атроф кафтдек текис кўриниб турибди. Теримчилар эгат оралаб лўппи-лўппи бўлиб очилган «оқ олтин»ни қувона-қувона териб олишяпти. Тракторлар пахта тўла прицепларни тортиб, тайёрлов пункти томон елаяпти. Ҳа демай, пайкалларда «зангори кема»лар овози ҳам янграйди. Пахтазор одамлар билан яна ҳам гавжумлашади.

«Пискент» совхози 1-бўлими 4-бригадасига қарашли дала шийпони шундайгина катта йўл бўйида жойлашган. Шийпон озода, саранжом-саришта. Катта айвондаги қирмизи ранг шолча устига кўрпачалар тўшалган. Юқорида рангли телевизор қўйилган. Деворларга хўжалик, бўлим, бригаданинг давлатга пахта топшириш планлари ва мажбуриятлари осиғлиқ.

Коллектив қўшни 5-бригада билан мусобақадош. Стендларнинг бирида социалистик мусобақа илғорларининг фамилиялари кўзга кўринарли қилиб ёзилган. Ичкари хона ҳам шинам қилиб жиҳозланган. Кўчма дўконда кундалик харид қилиш учун зарур моллар бор. Кўчма кутубхона жавонларига бадиий ва илмий-оммабоп китоблар жамланган. Ишчилар бу ғамхўрликдан мамнун. Улар 125 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан, жами 500 тонна хомашё йиғиштириб олиш мажбуриятини қабул қилишган.

Биз қўшни бригадаларда ҳам бўлдик. Афсуски, у ерда бошқача шароитни кўрдик. Биринчи бўлимнинг 1-бригадасидаги дала шийпони мутлақо қаровсиз ҳолга тушиб қолган. Деворлар, стендларни ўргимчак уялари босиб кетган. «Комсомол прожектори», «Бонг урамиз» варақаларининг ранги ўчган. Бир бурчакдаги шкафнинг юқори пештахтасида «10-магазин кўчма дўкони» деган ёзувга кўзимиз тушди. Лекин шкафда харид учун бирор нарса йўқ. Пештахтани икки энлик чанг босган. Кўчма кутубхона умуман йўқ. 3 та стол бор, лекин стуллар етишмайди.

Биз радио, телевизор бор-йўқлигини суриштирганимиздан сўнг аллақаердан радиола олиб келиб қўйишди.

— Дала шийпонида кейинги пайтда бирорта лекция, концерт бўлдими,— сўрадик бригада аъзоси Саида Фадлиевадан.

— Концертми,— ўйланиб қолди у.— Йўқ, эслай олмайман.

Бу ердан чиқиб 3-бўлимнинг 5-бригадаси дала шийпони томон юрдик. Кираверишда бригаданинг каттагина томорқаси кўзга ташланди. У ерда помидор, сабзи, карам, картошка, болгар қалампири, бақлажон ўсиб ётибди. Бир томонда мўъжазгина боғ. Шийпоннинг орқа томонидан каттагина сув ўтган. Ҳа, дала шийпони жуда қулай ерга жойлашган. Лекин минг афсуски, қаровсиз, ҳаммаёқ ҳазон, чиқинди. Эрта баҳорда осилган шиорларнинг ранги офтобда ўчиб кетган. Бино ремонтталаб. Шийпоннинг ёнгинасида минерал ўғит қолдиқлари ётибди. Кўриниб турибдики, Ортиқбой Йўлдошев бошлиқ бу бригада шийпонида пахтакорларнинг ҳордиқ чиқаришлари учун шароит яратилмаган. Тушлик қилиш учун одамлар уйга қатнаб, вақтни йўқотмоқдалар.

— Дала шийпонларида мавсумий болалар боғча-яслисини кўрмадик-а?

— Биз мавсумий боғчаларни бўлимлар бўйича бир жойга марказлаштирганмиз, деди ҳамроҳимиз «Пискент» совхози директорининг маданий ишлар бўйича ўринбосари Эргаш Худойбердиев. — Улар анча узоқда жойлашган.

1-бўлимнинг 4-бригадасида жойлашган болалар боғчасида бўлдик. Бино томига ёпилган шиферлар кўчиб ётибди. Кичкинтойлар учун биттагина арғимчоқ бор экан холос. Машғулотлар ўтказиш учун шароит йўқ. 4-бўлимда марказлашган болалар боғчасида ҳам машғулотлар олиб бориш учун шароит яратилмаган. Ўйинчоқлар, жиҳозлар етишмайди. Кўриниб турибдики, совхоз дала шийпонлари пахта йиғим-теримига олдиндан пухта ҳозирланмаган.

Биз районданги Свердлов номли колхоз дала шийпонларидаги аҳвол билан ҳам танишдик. Хўжаликнинг Тоштемир Акбаров бошлиқ бригадаси коллективи бу йил 100 гектар ерга пахта эккан. Ўтган йил ҳар гектардан 35,4 центнердан ҳосил олинган эди. Бу йил улар 40 центнерлик маррани кўзлашяпти. Лекин юксак маррага сафарбарликни дала шийпонида сезмадик. Мавжуд аҳвол бизни қониқтирмади.

Тўғри, хонанинг ўртасидаги узун столга газета-журналлар қўйилган. Лекин уларнинг ҳаммаси эски, июнь-июлда чиққан. Деворга ўнгга яқин дафтарлар осиб қўйилган. Уларда аслида дала шийпонида ўтказилган оммавий-сиёсий ишлар, савдо, маданий-маиший, медицина хизмати ва бошқа тадбирлар қайд этиб борилиши керак. Лекин дафтарларнинг кўпи қуп-қуруқ. Анча илгари ўтказилган тадбирларнинг бир-иккитаси қайд этилган холос. Масалан, дафтарларнинг бирида 26 июнда кўчма кутубхона учун китоб олиб келингани қайд этилган. Шийпонда савдо хизмати графиги ҳам бор. Лекин автолавка охирги марта қачон келганини биров эслай олмайди.

— Савдо ходимлари колхозчилардан буюртма олишганича қайтиб кўринишмади, — дейди ҳисобчи Жумабой Ғаниев.— Бадиий ҳаваскорлар ҳам бу йил бор-йўғи бир марта келишди, холос. Шу бўйи улардан ҳам дарак йўқ.

Демак, хизмат графикда бор-у, амалда йўқ эканда. Дала шийпонидаги хоналарни кузатамиз. Полга ташланган шолчани ҳисобга олмаганда ҳеч нима йўқ. Мебель етишмайди. Кўчма кутубхона ва дўкон ташкил этилмаган.

Абдурасул Отабоев бошлиқ 5-бригада дала шийпонига келганимизда туш пайти бўлган эди. Дала шийпонида эса ҳеч ким йўқ. Бино ремонт қилинмаган. Деворларининг сувоқлари кўчган, дераза ойналари синган. Хона эса қулф. Ичкари ивирсиқ. Бу ерда ҳеч кимни учрата олмагач, Абдуманноп Неъматов етакчилик қилаётган 3-бригадага йўл олдик.

Бу ердаги дала шийпони чайладан фарқ қилмасди. Пахтакорлар бунақа ноқулай жойда қандай дам олишар экан деб, ҳайрон бўлдик. Чунки ҳеч қандай шарт-шароит яратилмаганда.

— Бизни унутиб юборишганга ўхшайди,— дейди сувчи Тўрақул Жўраев.— На магазин келади, на бадиий ҳаваскорлар. Телевизор ишламаяпти. Бир неча кундирки, электр чироқ ҳам йўқ.

Бундай камчиликларни хўжаликнинг бошқа бригадалари дала шийпонларида ҳам кўриш мумкин. Биз колхоз партия ташкилотининг секретари Суюн Умаров билан суҳбатлашиб, камчиликларнинг сабабларини сўрамоқчи бўлдик. Лекин у кишини на даладан, на идорадан топиб бўлди. Рейд аъзолари боришини билиб, ўзини панароқ жойга олган кўринади.

Дарвоқе июнь ойида Пискент район партия комитетининг бюросида Свердлов номли ҳамда Ленин номли колхозлардаги дала шийпонларининг аҳволи жиддий муҳокама қилинган эди. Лекин ҳар иккала колхоз партия ташкилоти камчиликларни бартараф этиш чораларини кўрмади. Бюро қароридан тегишли хулоса чиқариб олмади.

Пахта йиғим-терими мавсуми қизғин бошланиб кетди. Бироқ, хўжалик дала шийпонларидаги аҳвол ўзгармай қолмоқда. «Пискент» совхози дирекцияси, Свердлов номли колхоз правлениеси, партия ташкилотлари дала шийпонини пахтакорнинг иккинчи уйига айлантириш, уларнинг самарали меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитларни яратиш чораларини кўрмадилар. Ҳали ҳам вақт ғанимат. Терим даврида ҳар бир шийпон деҳқон хонадонидек шинам ва гавжум бўлмоғи, дала меҳнаткашларининг дам олиши, маданий ҳордиқ чиқариши учун барча шароитлар яратилиши керак.

Б. ПУЛАТОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ОЛМАЛИҚ ХАБАРЛАРИ

БУНЁДКОРЛАР ҲУЗУРИДА

Ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йили зарбдор объектларидан бири — Олмалиқ кон-металлургия комбинати майдалаш-саралаш комплексини барпо этиш ишлари жадаллашмоқда. «Алмаликсвинецстрой» трести бунёдкорлари бу йирик иншоотни 7 ноябрга қадар фойдаланишга топшириш учун фидокорона ишламоқдалар. Ишнинг ўзаро социалистик мусобақа асосида ташкил этилиши коллектив қурувчиларига катта муваффақият келтирмоқда.

Яқинда шаҳар маданият уйи ҳузурида фаолият кўрсатаётган «Строитель» вокал-чолғу ансамбли қатнашчилари бу қурилиш объектида бўлиб, бунёдкорларга концерт қўйиб бердилар. Ранг-баранг концерт номерлари билан бунёдкорлар меҳнатини шарафлаган ҳаваскор санъаткорларнинг чиқишлари қурувчиларни янги кайфият билан янада самарали ишлашга чорлади.

М. ВАҚАЕВ.

ЎЗ БОҒИНГГА НИМА ЕТСИН

Олмалиқликлар яқин йилларда олма маҳсулотлари билан ўз дастурхонларини ўзлари безайдиган бўладилар. Шаҳардан икки километр узоқда яратилаётган боғ тўла ҳосилга киргач ташқаридан олма излашга ҳожат қолмайди. 10 гектар майдондаги олмазор шаҳарликлар эҳтиёжини тўла қондиради.

Айни кунларда олмазорни ташкил этиш ишлари қизғин бормоқда. Ерлар текисланиб, кўчат экишга шай қилиняпти. Шаҳар саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларининг ишчи-хизматчилари ҳашар йўли билан вужудга келтирилаётган бу боғни яшнатишга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Дам олиш кунлари ва ишдан бўш вақтларини кўпроқ шу ерда ўтказишиб, олмалиқликларнинг оммавий ҳаракатида актив қатнашишяпти.

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

«ЁҒОЧ» БЕТОН

Белоруссиялик олимлар уй-жой биноларини иссиқ тутишнинг пухта ва арзон усулини ишлаб чиқдилар. Бу усул ёқилғини тежашга имкон беради. Минскда баланд монолит уй қурилаётганида илк бор ёғоч чиқитлари қўшилган бетондан фойдаланилди. Қўшиладиган ёғоч чиқити бетонга ҳамиртуришдек таъсир этади: қоришмани оширади, уни ғовак қилиб қўяди. Шундай қилиб, бетон орасидаги ҳаво пуфакчалари иссиқ сақловчи жуда яхши материалга айланади.

Ҳозирга қадар бу метод биноларнинг ортиқча юк тушмайдиган қисмларини тайёрлашдагина ишлатиларди. Чунки «ёғоч» бетон тайёрлашнинг аввалги рецептида унинг пишиқлиги бир мунча пасаярди. Белоруссиялик мутахассислар эса юк кўтарадиган конструкциялар учун ҳам энг мақбул қоришма составини топишга муваффақ бўлдилар. Янгиликни ишлатиш монолит қурилиш кўламини оширишга ва метод самарадорлигини юксалтиришга имкон беради.

В. НОВАШ,
Минск.
ТАСС мухбири.

ТОШКЕНТ асбобсозлик заводида 2-цехнинг участка мастери Закия Исмоилованн меҳрибон мураббий сифатида тилга олишади. У ёшларнинг слесарь-йиғувчи ва пармаловчи сингари ишчи касбларининг ўзига хос сирларини пухта ўрганишлари учун астойдил ҳаракат қилади. Суратда: Закия Исмоилова шогирди З. Ҳадировнинг пармалаш станогида қандай ишлаётганлигини текширмоқда.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

БРАКСИЗ ИШЛАШ МАЖБУРИЯТИ

ЯНГИЛИК АФЗАЛЛИКЛАРИ

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишлаб чиқариш илғори Умар Маҳмудов ўз меҳнат йўлини қарийб 20 йил муқаддам оддий слесарликдан бошлаган эди. Айни пайтда эса у бирлашма тайёрлов цехининг 6 разрядли слесари, бригада етакчиси, корхонанинг энг донгдор бригадири, сурункасига уч беш йиллик зарбдори, Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиби, сифат аълочиси бўлиб етишди, III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени кавалери бўлди.

Умар бирлашмага келганида техника билан яқиндан таниш бўлмаган тажрибасиз йигит эди. Унинг отаси Маҳмуд ака Иброҳимов 1942 йилдан бери самолётсозлик корхонасида меҳнат қилиб, коллективда катта ҳурмат қозонган кишилардан эди. Умар ҳам отаси бошчилик қилаётган бригадага келди. У иш бошлаган дастлабки кунлардаёқ Владимир Фурцев негадир Умарни ёқтириб қолди. Ёш йигитчани ўз ёнига олди. Слесарлар бажариши керак бўлган ҳар бир ишни унга синчковлик билан ўргатди.

Владимир Фурцев муайян ишни шогирдига кўрсатар экан, у бугун бўлмаса эртага шу вазифани бемалол мустақил бажара олишига ишонадиган бўлиб қолди. Умарнинг зеҳни ўткирлиги, ҳар бир ишга диққат билан эътибор бериши устознинг унга бўлган меҳрини янада кучайтирди. Кўп ўтмай у ўзи мустақил ишлай бошлади. Ана шундан кейингина устоз ўгитларидан янада унумли фойдаланиб, ҳар бир ишга ижодий ёндошадиган бўлиб қолди.

Корхонада тайёрланадиган ҳар бир деталь иккинчисидан ажралиб туради. Яна шуниси ҳам борки, у ёки бу буюртмани тайёрлаш учун албатта эски усулдан фойдаланиш керак деганлар ютқазади. Умар бу гапни аввало тажрибали слесарь В. Фурцевдан эшитган эди. Шунинг учун ўзи бирорта деталь тайёрлаётганда янги усулни қўллайдиган, қўлбола асбоблар тайёрлаб улардан фойдаланадиган одат чиқарди. Ана шу изланувчанлик ҳам тез орада ўз самарасини берди. У тайёрлаган айрим дастгоҳлар кўпчиликка мансур бўлиб, ишни тезлаштиришга олиб келди.

Ҳозирги пайтда Маҳмудовни универсал слесарь деб аташади. Бунинг сабаби бор, албатта. У исталган мутахассислик бўйича ихтисослашган слесарлар бажариши керак бўлган ҳар қандай вазифани бемалол уддалай олади. Шунинг учун Умарни бир дақиқа ҳам ишсиз турганини кўрмайсиз.

Кунларнинг бирида конструкторлик бюросидан вакиллар келиб, Маҳмудовни излаб қолишди. Бригада аъзолари у қандайдир янги мослама тайёрлаш билан банд эканлигини айтишди. Бир неча минутдан сўнг йигитлар уни топиб келишди. Умар бюродагиларни менда нима ишлари бор экан, деб аввалига ҳайрон бўлди. Кейин билса буюртма бор экан. Шунчаки, оддий буюртма эмас. Янги кўринишдаги янги деталнинг дастлабки намунасини тайёрлаб бериш керак экан.

Бригада етакчиси чизмаларни олиб, улар асосида буюртмани тайёрлай бошлади. Шу куннинг ўзидаёқ у буюртмани техник назорат бўлимига топширди: маҳсулот аъло сифат билан бажарилгани қайд этилди. Шундан бери энг мураккаб ва масъулиятли буюртмаларни унга ишониб топширадиган бўлиб қолишди. Уларнинг мураккаблиги шундаки, янги деталнинг дастлабки намунаси ўта аниқ ва барча параметрларига кўра эталон бўлиб қолиши керак. Уни эса фақат юқори малакали ишчи, икки оғиз сўз билан айтганда, ўз касбининг устаси тайёрлай олади. Умар Маҳмудовнинг зарурат туғилганда аста-секин у ёки бу дастгоҳда қўлидан келганча ҳаракат қилавериши уни универсал ишчига айлантирди. Ҳозир уни гоҳ чархлаш, гоҳ фрезерлаш станоклари ёнида, яна кўп ўтмай жоди билан ишлаётганида, металларни муайян шаклга келтириб берадиган қурилмани бошқараётганда учратиш мумкин.

У бошчилик қилаётган бригада бир ойда қарийб 1,5 минг дона деталларни тайёрлаб беради. Уларнинг тузилиши ҳам, ҳажми ҳам турлича. Қолаверса, улар эрта-индин халқ хўжалиги хизматига йўл оладиган самолётларнинг муайян қисмига айланади. Умар Маҳмудов бригадаси аъзолари буни сира ёдларидан чиқармайдилар. Аҳил коллектив коммунистик меҳнат бригадаси номига сазовор бўлганлиги, икки марта фахрий ёрлиқ, вимпел ва дипломлар билан мукофотланганлиги ҳам бежиз эмас.

Бригада сардори ҳамон изланишда. У доимо ишда бироз силжиш ясаши мумкин бўлган янгиликларни ишга солишга интилади. Шу боисдан ҳам коллектив меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада усулига ўтиб ишлай бошлади. Иш ҳақи тақсимотида меҳнат иштироки коэффициенти амал қила бошлади. Умар бу тартибга ҳам янгилик киритди. Коллективда ўзаро ёрдам, ёшларга касб ўргатиш ҳаракатини кучайтириш мақсадида ишчиларнинг ана шу жиҳатларини меҳнат иштироки коэффициенти кўрсаткичларидан бири қилиб белгиланишига эришди.

Кўп ўтмай бригадада ишлар янада жонланиб кетди. Эндиликда ҳар ким ўз иш ўрнида янада унумли ишлашга, фақат сифатли маҳсулот тайёрлашга, иложи борича хомашёлардан ҳам, бошқа ресурслардан ҳам тежашга ҳаракат қиладиган бўлди. Рационализаторлик таклифлари ҳам кўпроқ ана шу мақсадларга қаратилди. Бу ўринда ҳам бригадир намуна кўрсатди. Металларни қирқиш, конфигурациясини ўзгартириш ҳисобига оз бўлса-да, металл парчаларини тежашга эришди. Натижада хомашё тарзида бериладиган бир металл парчасидан бешта ўрнига олтита детал тайёрланадиган бўлди. Шунга ўхшаш таклифлар — муайян тежамкорликка эришишга олиб келадиган янгиликлар аста-секин кўпая бошлади. Уларнинг йиғиндиси эса ҳар йили икки кун буткул тежалган хомашёлар ва ресурслар ҳисобига меҳнат қилиш имконини бера бошлади.

Бригаданинг бажараётган иш ҳажми йил сайин ошиб бормоқда. Айни пайтнинг ўзида тайёрланаётган маҳсулотларнинг мураккаблиги ҳам ортмоқда. Лекин уларнинг ҳар бири юксак сифат билан бажарилишига шубҳа қилмаса ҳам бўлади. Айниқса, бригада етакчиси Умар Маҳмудовнинг қўлидан чиққан деталлар браксиз эканлигига тўла кафолот бор. Зотан, у браксиз ишлашга «мажбур»: унга ўзи тайёрлаган маҳсулотга шахсий тамға босиш ҳуқуқи берилганига анча бўлди. Бу эса унинг қўлидан чиққан узел ва деталлар техник назорат бўлимининг текширувига муҳтож эмас демакдир. Ана шу ҳуқуқ сифат учун бўлган масъулиятни янада оширган. Шундан бери Умар Маҳмудов тайёрлаган маҳсулотлар сифатсиз деб бирор марта ҳам қайтарилмаганлиги фикримизнинг далилидир.

А. КАШАПОВ,
«Ударник» газетасининг мухбири.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«Лоқайдликнинг чеки борми?»

Газетанинг шу йил 3 август сонида юқоридаги сарлавҳа остида эълон қилинган мақолада Калинин районида физкультура ва спорт ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги, Свердлов номли совхоз, Оржоникидзе номли колхозда спорт билан шуғулланиш учун шароитнинг йўқлиги танқид қилинган эди.

Мақолага Калинин район партия комитетининг биринчи секретари Ю. А. Ҳайдуровдан жавоб олинди. Жавобда айтилишича, мақола район ижроия комитети раисининг ўринбосари А. Абдураҳмонов, Оржоникидзе номли колхоз раиси Э. Пўлатов, район спорт комитети раиси Я. Рашидов, район «Пахтакор» кўнгилли спорт жамияти раиси С. Содиқовлар иштирокида район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимида муҳокама қилинган. Муҳокама давомида айрим партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари, хўжалик раҳбарларининг физкультура ва спортга эътиборсизлиги натижасида шундай камчиликлар содир бўлганлиги таъкидлаб ўтилди. Йиғилиш тавсияси билан Оржоникидзе номли колхоз правлениеси спорт майдони қурилиши учун жой ажратишга қарор қилди. Футбол командаси учун автобус бириктириб қўйиладиган бўлди.

Муҳокамадан сўнг Свердлов номли совхозда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони У. Мусаев хотираси соврини учун турнир ўтказилди. Турнирда спортнинг 5 тури бўйича мусобақалар бўлди. Физкультура ва спортнинг оммавийлигини таъминлаш юзасидан ўтказиладиган тадбирларни район партия комитети назорат қилиб турибди.

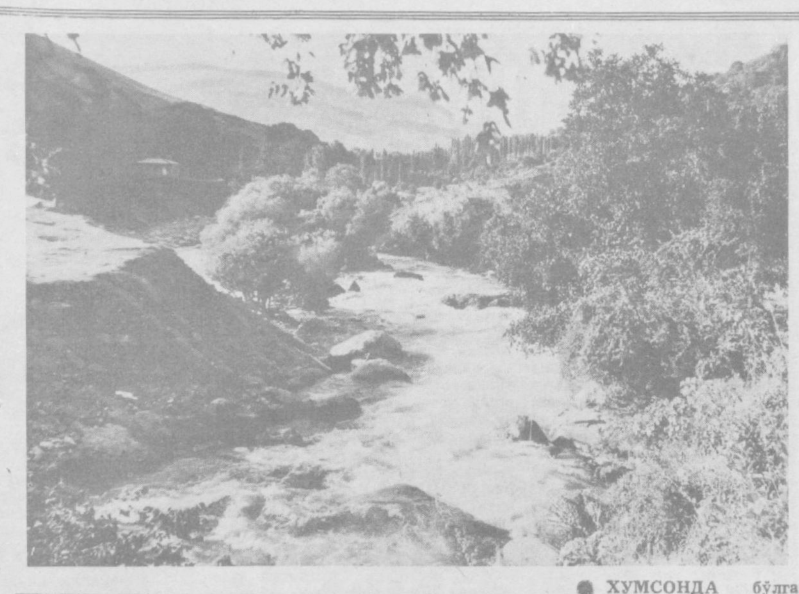

● ХУМСОНДА бўлган киши унинг бетакрор гўзаллигига тан бермай иложи йўқ. Ям-яшил дарахтзорлар, тошларга урилиб оқаётган зилолдек сув, нафас олиб тўймайдиган ҳаво инсон руҳини тетиклаштиради. Шунинг учун бу ер оммавий дам олиш жойига айланган. Суратда: Хумсон табиатининг манзараси.

Д. Аҳмедов фотоси.

ОҚАР СУВ ИФЛОСЛАНМАСИН

Оҳангарон — саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши муттасил ривожланиб бораётган районлардан бири. Шу туфайли бу ерда сув сарфи тобора кўпайиб бормоқда. Ана шу шароитда Оҳангарон райони ва шаҳридаги корхоналарда сувдан оқилона фойдаланиш масалаларини тўғри ҳал қилишга катта эътибор берилялти.

Ҳозирги пайтда бу ерда 40 га яқин йирик корхона мавжуд. Буларнинг ишлаб чиқариш эҳтиёжларига бир кеча-кундузда 78 минг куб метр сув сарфланади. Бунинг 64 минг куб метри такрорий ишлатиладиган сув ҳисобига бўлмоқда. Яъни керак бўлган тоза сувнинг 82 проценти тежалмоқда.

Бир кеча-кундузда корхона ва ташкилотлардан чиқадиган 34 минг куб метр оқинди сувнинг 20 минг куб метри зарур даражада тозаланмоқда. Яқин вақтларгача 14 минг куб метр сув тозаланмасдан Оҳангарон дарёсига келиб қўшиларди. Ўтган йили бу оқинди сувни Олмалиқ шаҳрида янги қурилган иншоотларда тозалаш йўлга қўйилди. Шундай қилиб Оҳангарон дарёсига ифлос сув тушмайдиган бўлди.

Сув ресурсларидан оқилона фойдаланишда «Ахангаранцемент» ишлаб чиқариш бирлашмаси намуна кўрсатяпти. Бу ерда бир кеча-кундузда 25 минг куб метр ишлатилган сувдан фойдаланиш бўйича қувватлар ишга туширилган. Натижада ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун керакли бўлган 62 процентга яқин тоза сув тежалмоқда. Бирлашмада сув ресурсларини муҳофаза қилиш бўйича тадбирлар ўз вақтида ва тўла ҳажмда амалга оширилаётганлиги туфайли ифлосланган сувнинг бу ердан суғориш шохобчаларига тушишига чек қўйилган.

1983 йилда Эйвалидаги махсус темир-бетон комбинатида сувни тозалаш иншоотлари ишга туширилиши натижасида Оҳангарон дарёсига бир кеча-кундузда 4 минг куб метрга яқин ифлос сувнинг тушишига барҳам берилди. Бу ерда сувни тозалаш жараёнлари устидан қатъий назорат ўрнатилган. Ўн иккинчи беш йилликда комбинатда ишлатилган сувдан фойдаланиш системасини барпо этиш тадбирларини амалга ошириш мўлжалланяпти. Бу корхона учун керак бўлган тоза сувнинг тенг ярмини тежаш имконини беради.

Аммо бебаҳо бойлигимиз ҳисобланган сувдан райондаги ҳамма корхона ва хўжаликларда ҳам шундай оқилона фойдаланиляпти, деб бўлмайди. Масалан, «Ғаллақудуқ» совхозида бир кеча-кундузда 4 минг куб метрдан кўпроқ сувни тозалаш иншоотлари мавжуд. Унинг қурилиши учун 2,5 миллион сўмликка яқин маблағ сарфланган. Лекин тозалаш иншоотлари жуда самарасиз ишлатиляпти. Уларнинг биологик усулда тозалаш қисми ишламайди, ифлосланган сув фақат механик тарзда тозалашдан ўтади холос. Айни пайтда иншоотлар ўз вақтида ремонт қилинмайди. Умуман, бу ерда керагидан икки баравар кам ишчи-хизматчи ишлайди. Совхоз посёлкасидан чиқаётган ифлосланган сув эса тозаланмасдан суғориш шохобчаларига тушириб юбориляпти. Хўжалик раҳбарларига йўл қўйилаётган бу нуқсонлар учун бир неча бор жарима солинганлигига қарамасдан аҳвол ўзгармаяпти.

«ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозида ҳам тозалаш иншоотлари ишламайди. Бунинг оқибатида бир кеча-кундузда 3 минг куб метр гўнг аралашган сув оқизиб юборилаяпти. Хўжалик посёлкасидан чиқадиган сувларни тозалаш иншоотлари бузилиб ётипти. Кўплаб миқдорда ифлосланган сувнинг суғориш шохобчалари ва далаларга қўйилиши сизот сувларининг ифлосланишига ҳам сабаб бўлмоқда. Бу совхоз раҳбарларига ҳам жарима солинган бўлишига қарамай улар нуқсонларни бартараф этиш учун бирор чора кўрмаяптилар. Бу йил яна ифлосланган сувни Полвонов номидаги Тошкент каналига тушириб юбориш ҳоли рўй берди.

Оқар сувларнинг тоза бўлишини таъминлаш учун мавжуд иншоотлардан тўғри ва самарали фойдаланиш керак. Бир районнинг ўзида сувдан фойдаланишга бундай турлича муносабатда бўлинаётганлиги таажжубланарли. Атроф-муҳит, оби-ҳаётимиз тоза бўлиши учун барча корхона, хўжалик раҳбарлари қайғуришлари лозим.

С. ОТАМУҲАМЕДОВ,
«Ташоблводресурси» бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

Р. ИБРОҲИМОВ,
жамоатчи инспектор.

СУРАТГА ОЛИНМОҚДА

«МУВОЗАНАТ»

Кейинги йилларда адибларимиз, санъаткорларимиз табиат муҳофазаси мавзусига кўпроқ мурожаат қилмоқдалар.

Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студиясида суратга олинаётган «Мувозанат» номли қисқа метражли ҳужжатли картина ҳам айнан шу мавзуда. Бу кинолента шаҳарларимизда ўз ҳолига ташлаб қўйилган боғ-кўчалар, мевазор-у ҳиёбонлар тақдири ҳақида ташвишланиб, матбуотда қатор мақолалари билан чиққан, табиатнинг жонкуяр ҳимоячиси Дадахон Нурий сценарийси асосида суратга олинмоқда.

...Экранда — тоғ чўққисида савлат тўкиб турган бир туп ям-яшил арча. У баҳайбат харсангни қоқ икки ёриб, ўртасидан ўсиб чиққан. Яна бир бошқа кадр: шаҳар тайёрлов идорасининг бетон саҳни ўртасида бир туп сермева анжир ўсиб турибди. У ҳам уч йил муқаддам бетонни ёриб, ўзи униб чиққан.

Энди кинокамера бошқа манзарага мурожаат қилади. Катта йўл ўртасида, йўлкалар ёқасида қатор-қатор арча ниҳоллари. Шаҳарнинг қайси томонига қараманг, шу манзарани кўрасиз. Яхши ният билан, кўчаларга файз киритиш мақсадида экилган минглаб бу кўчатлар ҳар доим ҳам кўзингизни қувонтиравермайди. Баъзи ҳолларда йўл бўйларида қуриб, қовжираб ётган, мажруҳ арча ниҳолларини кўриб ачиниб кетасиз. Улар инсонни мушоҳада қилишга чорлайди...

— Фильмда,— дейди картина режиссёри Омон Ёқубов,— қамраб олинган мавзу доираси кенг. Уни оператор Эргаш Шоюнусов лентага туширмоқда. Суратга олиш группамиз бу картина муносабати билан яқинда Бўстонлиқ, Ангрен ҳамда Фарғонанинг тоғли зоналарида, Қашқадарё, Самарқанд, Қорақалпоғистоннинг қўриқхоналарида ҳам бўлиб қайтди.

У. АБДУАЗИМОВА.

БАЙКАЛНИНГ ҚАДИМГИ БАЛИҚЧИЛАРИ

Одам бундан саккиз минг йилча аввал тош ва суяк қуроллар билан балиқ тутишни ўрганиб олганидан кейин Сибирдаги денгиз, кўл соҳилларида яшай бошлаган. Иркутсклик археологлар шуни аниқладилар. Улар Байкал соҳилида қадимги кишиларнинг уч юздан кўп масканларини ўрганиб чиқдилар.

Сарма дарёси этагига яқин жойда энг қизиқарли нарса топилди. Бу ерда топилган балиқчилик қармоқлари ва найзалар орасида мамлакатнинг бошқа шарқий районларидаги қазишмалар чоғида чиққан қуроллар ҳам учрайди.

Олимлар археология материали туфайли қадимги кишилар жойлашган марказларни аниқлаб чиқишга муваффақ бўлдилар.

В. ХОДИИ,
ТАСС мухбири.
Иркутск.

• ШАҲАР БОҒЛАРГА БУРКАНСИН
• ҲАВАСКОР ОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА
• ТОЗАЛАШ ИНШООТИДАГИ НУҚСОНЛАР
• АНТИҚА ПОМИДОР

«ХАЙПОНИКА» — XX АСР МЎЪЖИЗАСИ

МЕХАНИК «аҳоли» — роботлар, компьютерлар, лазерлар, турли хил электрон-ҳисоблаш машиналари ва асримизнинг киши ақлини шоширадиган ажойиботлари жаҳонда энг зич жойлашган ер ўтган бир неча ой ичида Токио яқинида ташкил этилган «ЭКСПО-85» жаҳон илмий-техникавий кўргазмасининг 100 гектарлик майдони бўлди, дейиш мумкин.

Бироқ, ана шу механик оломонда робот ёки компьютер эмас, балки помидор тупи, тўғрироғи помидор дарахти ҳақиқий машъал бўлиб турди. Унинг илдизлари деярли ўн метрга ёйилган бўлиб, баландлиги уч метрга яқиндир. Бу улкан помидорнинг шохлари ўзини кўтариб тураолмайди. Улар махсус тайёрланган бағазларга тортиб қўйилган. Бу ажойиб ўсимлик танасининг диаметри бинойи олма дарахтиникидек келиб қолади. У асосида 20 сантиметрга етади.

Бу гулливер помидорнинг ҳосилдорлиги ҳам ўзининг гавдасига ярашиқдир. Агар оддий помидор тупи ўзининг бутун ўсиши давомида 20—30 дона мева берса, ажойиб дарахтда кўргазма ишлай бошлагандан бери ўтган дастлабки уч ой ичидагина 4 минг донага яқин помидор пишди. Жаҳон кўргазмаси ёпилган вақтгача биоинженерлар ўз дарахтларидан 14 минг дона помидор териб олишди.

Помидор дарахти якка селекционернинг машаққатли меҳнати мўъжизаси эмас. Бу томорқада ўсадиган оддий помидор тупидир. Унинг ердан баландлиги 60—70 сантиметрдан ошмайди. Помидор дарахти улкан ҳажмининг сири — «хайпоника»дир. Аслини олганда бу иш кенг машҳур бўлган гидропоника техникасининг ўзгинаси. Бироқ бу система — йигирма йиллик тажриба ва муҳитнинг ҳолати устидан назорат қилиш ҳамда бошқаришнинг энг янги усулларини қўшиш натижасидир. Шунинг учун ҳам бу усулга «хайпоника» номи берилди. Бу ном «хай текнолоджи» (юксак технология) ва гидропоника сўзларидан олингандир.

— Янги усул билан исталган ўсимликни ўстириш мумкин, — ҳикоя қилади «Киова» компаниясининг инженери Х. Окуно. Бу инженер ўтган йилнинг октябрь ойида помидор уруғини экиб, унинг дарахт бўлиб ўсишига эришди. — Биз помидорни бежиз танламадик.. У «хайпоника»нинг имкониятларини, айниқса, ёрқин намойиш этади. Агар оддий помидор 12 ой ўсса, бизнинг дарахтимиз худди олма каби ҳар йили ҳосил қилишни давом эттиради. Бироқ, биз помидор дарахтига нисбатан ҳам ҳайратомуз бўлган ишларни кўрсатишимиз мумкин. Масалан, қовун ишкомининг ҳар биридан 90 тадан қовун йиғиб оламиз. Буларнинг ўртача вазни 1 килограмм 200 граммга етади. Одатда бундай ишком бир марта ҳосил беради. Агар бу рақамларни процентларга айлантирсак айтиш мумкинки, янги усул ҳисобига олимлар ҳосилдорликни ақл бовар қилмайдиган фантастик даражада оширишга эришганлар.

«Киова» мутахассислари бундай юқори ҳосилни ўзларининг тажриба плантацияларида бир неча бор олдилар. Турли хил қишлоқ хўжалик экинлари улар тадқиқотининг объектлари бўлди. Масалан, ҳар бир бодринг дарахти «хайпоника» ёрдамида 3 мингтадан ортиқ мева беради.

«Хайпоника»нинг сири нимада?

Унинг ихтирочиси Сигэо Нодзавани бир вақтлар ғаройиб ва кўринишдан табиий бўлмаган ғоя эгаллаб олди. У ер ўсимликнинг ўсишига ёрдам бермайди, аксинча, ўсимлик ривожланишининг бутун потенциалини тўла намойиш этишига халақит беради, деган фикрга келди. Шунинг учун ҳам уруғни тупроққа экмасдан унга фақат ўсиши учун зарур бўлган озуқани бериш керак. Ҳақиқатан ҳам тупроқ кислород ва ёруғликнинг илдизларга етиб боришига халақит беради. Ерда сув таркибини доим зарур даражада бўлишини амалда таъминлаб туриш мумкин эмас, ҳарорат, минерал тузлар ва микроэлементлар ҳақида эса умуман гапирмаса ҳам бўлади. Тупроқ орқали кўпгина касаллик уйғотувчи бактерия ва ҳашаротлар кириб боради. Олим агар имконият яратиб берилса, ўсимлик ўзининг ўсишини мўъжизакорона намойиш қилиши мумкин, деган қарорга келди. У «хайпоника» билан экспериментлар бошлангандан сўнг йигирма йил ўтгач тахминлари тўғри эканлигини исботлади. Ҳозир 71 ёшли Сигэо Нодзава гуллаб-яшнаётган «Киова» компаниясининг президентидир.

Кўринишдан ҳаммаси оддийга ўхшайди: таркибида аниқ миқдорда минерал тузлар ва микроэлементлар бўлган, маълум ҳароратли стерелизация қилинган сув жуда майда найчалар орқали помидор илдизига ҳаво заррачалари билан етказиб берилади. Аралашма тўхтовсиз циркуляция қилади, бунда ўсимлик ривожланишининг бевосита шу даври учун зарур бўлган моддалар билан тўйдирилади. Очиқ ҳаво остида тупроқда ўсган экин энг қулай шароитларда олган миқдордагига нисбатан бир неча баравар кўп концентрация олади. Махсус қурилмалар ўсимлик учун энг оптимал муҳитни яратиб беради, ҳарорат, намлик, озиқланишни автоматик равишда бошқаради ва бошқа химик жараёнларни вужудга келтиради. Натижада бундай ўсимликларда меванинг ривожланиши ва етилиши шундай ўсимликлар ерга экилганига нисбатан уч-тўрт баравар тез боради.

Ҳар бир экин учун суюқлик составини ишлаб чиқиш йўлида минглаб экспериментлар ўтказилди ва изланишлар кўп йиллар давом этди. Суюқликнинг формуласи «хайпоника»нинг асосий сиридир ва у жуда қаттиқ қўриқланмоқда.

Оддий помидор қанча парвариш этишни талаб қилишини ҳар бир деҳқон яхши билади. «Хайпоника» инсонни ана шу юмушлардан халос этади.

«Киова» инженерлари икки хил — тик ва горизонтал «хайпоника»ни таклиф этишяпти. Кўргазма павильонида кенг ёйилиб турган помидор дарахти горизонтал «хайпоника» учун мисолдир. Бунда экиннинг илдизи ён томонларга ривожланади. Бу усулда етиштирилган мева дарахтининг ҳосили вертикал усулдагига нисбатан тахминан икки баравар кўп бўлади. Лекин меваларнинг ҳажми бир хил бўлмайди. Танасидан узоқлашган сари меваси ҳам кичиклашиб боради. Таъм сифатлари ҳам камаяди. Вертикал «хайпоника»да ўстирилган помидорнинг баландлиги 5 метрга етиши мумкин. Бу усулнинг афзаллиги ҳосилнинг бир хиллиги ва жойнинг тежалишидадир. Тик усулда ўстирилганда помидор дарахти тахминан бир квадрат метр майдонда жойлашади. Шу сабабли унча катта бўлмаган майдонда улкан сабзавотзор барпо этиш мумкин.

А. АНИЧКИН,
(«Социалистическая индустрия»дан).

БУ — ҚИЗИҚ

ТАЙГАДАН ТОПИЛГАН НАРСА

Уссури тайгаси женшень қидирувчилар А. Снитко билан В. Вилязовни ғоятда сийлаб юборди. Улар женьшень теришга жўнаб кетаётиб омадли бўлишга умид қилган эдилар, лекин бунақанги мўл ҳосилни кутишмаган эди. Улар Яковлев район Коопзверопромхозининг қабул пунктига топширган бир илдиз вазни 1340 граммга боради. Бунақанги омад кўп йиллар эслаб юрилади.

Одамлар табиатдан ғаройиб илдизни авайлаб олдилар. Шу мавсум Яковлев районида 5 килограммгина женшень топиб қазиб олишга руҳсат этилган. Бунинг сабаби бор. Чунки тайгада афсонавий илдиз бир йилда атиги бир грамм оғир тортади. Шу билан бирга у ғоятда нозик бўлиб, устига шохшабба тушса ёки унга ёввойи ҳайвон тегиб кетса ўсишдан тўхтайди қўяди.

ЯНГИ МАВСУМ ХУСУСИЯТИ

Республика ўрмон хўжалиги министрлигининг овчилик хўжалиги ва қўриқхоналари бош бошқармаси яқинда 1985—1986 йил куз-қиш мавсумларида ов қилиш масалаларини муҳокама қилди. Овга йўл олаётган ҳар бир овчи нималарни билиши керак? Жамоатчи мухбиримиз М. Маҳмутовнинг бу саволига республика давлат овчилик инспекцияси оператив группасининг бошлиғи Ж. Мусаев шундай деди:

Ушбу йилги мавсумнинг ўзига хос хусусияти шундан иборатки, эндиликда фақат Белдирсой, Қурама, Сретенское овчилик хўжаликларида ов қилишга рухсат этилади. Бундан ташқарида овчилик хўжаликлари бошқармаси ҳамда унинг жойлардаги органларининг пулли рухсатномаси бўйича ов қилиш мумкин.

Бедана ва каптар ови 24 августдан бошланди. Ҳар бир овчи бир галда 5 та бедана ва 10 та каптар ов қилиши мумкин. Беданаларни ов қилиш 4 ноябргача, каптарларни эса 1 декабргача давом этади.

Олимлар, мутахассислар, овчиларнинг кўп йиллик кузатишлари сувда сузадиган ва ботқоқликда яшайдиган қушлар ўлкамизга октябрь ойида учиб келишини кўрсатмоқда. Шунинг учун барча турдаги ўрдаклар, қашқалдоқ, ғоз, балиқчи қушни ов қилишга 5 октябрдан рухсат берилади ва бу 29 декабргача давом этади. Ҳар овчига бир галда 5 тадан ўрдак ва қашқалдоқни, 2 та ғоз, 4 та балиқчи қушни отиб олишга рухсат берилган.

Пойтахт областимизда тоғларда ов қилиш ихлосмандлари ҳам кўп. Улар 19 октябрдан 29 декабргача бўлган даврда бир галда 5 та каклик отиб олишлари мумкин. 31 августдан 1 декабргача эса бўрсиқ, жайрани ов қилиш мумкин. Тўнғиз ва тоғ такасини фақат овчилик хўжаликлари бош бошқармасининг пуллик рухсатномаси бўйича 21 сентябрдан 29 декабргача отиб олса бўлади. Бундай рухсатномалар табиатни муҳофаза қилишда фаол иштирок этаётган овчилар коллективларига берилади.

Ҳозир томорқалар, полизлар, боғлар, ўрмонларга зарар келтираётган тўнғизларни отишга рухсат этилган. Бунинг учун ердан фойдаланаётган ташкилотдан буюртма олинган бўлиши керак. Бундай ов давлат овчилик инспекциясининг назорати остида ўтказилади.

Овчилик хўжаликлари бош бошқармасининг рухсатномаси бўйича Ақчи, Далварзин овчилик хўжаликларида, Сретенскоедаги оролда қирғовулни ов қилиш мумкин. Тошкент денгизи атрофида аҳоли пунктлари кўплиги сабабли бу ерда ов қилиш ман этилган. Аввалги йиллардагидек бу мавсумда ҳам сешанба, чоршанба, пайшанба кунлари қушлар ов қилиш мумкин эмас. Шунингдек, ёритиш асбобларидан фойдаланиб ов қилиш, қўриқхоналарда ов қилишга ҳам йўл қўйилмайди.

Мўйнали йиртқичларни ов қилишга 16 ноябрдан рухсат берилади. Шу кундан бошлаб 1986 йилнинг 15 февралигача тулки, бўрсиқ, сассиқ кузан, сувсар, дашт ва тўқай мушукларини ов қилса бўлади. Қуёнларни эса 12 октябрдан 29 декабргача отиб олиш мумкин. Барча йиртқичларнинг мўйналари «Ўзбекбирлашув» тайёрлов идораларига топширилиши шарт.

Овчилик жамиятининг аъзолари овчилик хўжаликларидаги бўрилар, чиябўрилар, дайди кучук ва мушукларни 24 августдан 29 декабргача, давлат ўрмончилик ва овчилик хўжаликларида эса йил давомида йўқотишлари мумкин. Ов мавсумидан бошқа вақтда бўриларни йўқотиш учун давлат овчилик назорати органларининг кузатуви остида овчиларнинг алоҳида бригадаларини ташкил қилса бўлади. Бу йилги мавсумдан бошлаб йиртқич ҳайвонларни отиш ва тутиб олиш учун тўланадиган пул миқдорлари кўпайтирилди. Масалан, она бўрини болалари билан инида отганлик ёки ушлаб олганлик учун — 200 сўм, она бўри учун — 150 сўм, қари бўри учун — 100 сўм, бўри боласи учун — 50 сўм ва чиябўри учун — 30 сўм тўланади. Бундан ташқари йиртқичларнинг териси учун алоҳида пул тўланади.

Ов қилиш ман этилган йиртқичлар ва қушларнинг турлари билан овчилик хўжаликлари бош бошқармасида ҳамда овчилар ва балиқчилар жамиятининг бошланғич, шаҳар ва область ташкилотларида танишиш мумкин. Ҳаваскор овчилар бу қоидаларга қатъий амал қилиш билан бир қаторда бошқаларни ҳам шунга даъват этишлари лозим. Белгиланган тартибда ов қилиш табиатни муҳофаза қилиш мақсадларига хизмат қилишини ёддан чиқарманг.

БЎШ ВАҚТЛАРДА

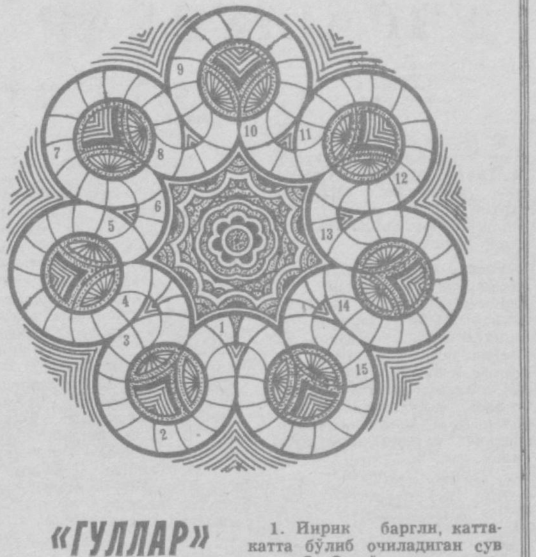

«ГУЛЛАР» ЧАЙНВОРДИ

1. Йирик баргли, катта-катта бўлиб очиладиган сув гули. 2. Ошкўк учун экиладиган бир йиллик хушбўй ўсимлик. 3. Бута ҳолида ўсувчи ранг-баранг гуллари хушбўй, атиргуллиларга мансуб ўсимлик. 4. Илдизи картошкасимон туганакли гул. 5. Баҳор рамзи бўлган гул. 6. Сувдаги эритмаси экинни озиқлантиришда ишлатиладиган кимёвий модда. 7. Чирмашиб ўсувчи гуллардан бири. 8. Лимон каби ҳид таратувчи ўсимлик. 9. Гуллари майда оқ, ўтсимон манзарали ўсимлик. 10. Гулларга сув сепишда ишлатиладиган идиш. 11. Гултувакларда ўстириладиган чучмўмадошларга мансуб гул. 12. Гуллари ғуж бўлиб очиладиган, узун баргли хушбўй ўсимлик. 13. Йўл ёқаларида баҳорда очиладиган ёввойи гул. 14. Майда гуллари бирлашиб, найсимон ўсувчи спорали ўсимлик. 15. Оқшом пайтида очиладиган гул.

Тузувчи Ф. ОРИПОВ.

ВАЪДА ҚАЧОНГАЧА?

ҲАВЗАЛАРНИ ТОЗА САҚЛАЙЛИК

Бундан етти йил муқаддам — 1978 йилда Янгийўл районидаги У. Юсупов номли агросаноат бирлашмасида тозалаш иншоотлари фойдаланишга топширилганда яқин атрофдаги аҳоли эндиликда Бўзсув канали суви ифлосланмайди, деб ўйлаганди. Улар ўша пайтда иншоот биринчи навбатининг қурилиши салкам ўн йил давом этганлиги, фойдаланишга қабул қилинган объектлар чала-чулпалигини билмас эдилар.

Бош пудратчи — «Ташоблсельстрой» тресги 2-механизациялашган колоннаси қурувчиларининг «туя гўшти» еган бу иншоотларни худди шу пайтда шошилиб фойдаланишга топширишга ҳаракат қилиб қолганликларининг сабаби бор эди. Чунки ўшанда бирлашма маркази — Халқобод посёлкасида район марказий касалхонаси ишга туширилганди. Бу касалхона ҳамда посёлкадаги турар-жойлар, ҳаммом, вино пунктидан чиқаётган ифлос оқава сувларни тозалаш зарурати жуда кескин бўлиб қолди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг «Узгипросельстрой» институти лойиҳасига кўра бу ерда бир кеча-кундузда 4 минг куб метр сувни тозалаш қувватига эга бўладиган 4 та блок қурилиши лозим эди. Қурувчилар тозалаш иншоотларининг биринчи навбатида бир кеча-кундузда 1 минг куб метр сувни тозалаб берадиган блокни ишга туширдилар, холос. Лекин бу ердаги тозалаш қурилмалари ҳам яхши ишламайди. Жумладан, тозалаш иншоотларида оқава сувларни зарарсизлантириш технологияси қўпол равишда бузиляпти. Чунки биринчи блокда ўрнатилган асбоб-ускуналарнинг 70 проценти ҳозирнинг ўзида ишдан чиққан. Насос станцияси эса сув остида қолиб кетибди. Лойқа тўпланадиган майдонча ўз вақтида тозаланмаслиги туфайли яроқсиз ҳолатга келган. Сув тозалигини текширишга мўлжалланган лабораториядаги асбоб-ускуналар ҳам йўқотиб юборилибди. Лаборатория биносининг ўзи эса қулаб тушадиган аҳволда.

Шунинг учун ҳам амалда оқава сувлар тозалаш иншоотларида зарарсизлантирмасдан тўғри Бўзсувга тушириб юборилялти. Масалан, шу йил 21 майда ана шундай аҳвол рўй берди. Зарарсизлантирилмаган оқава сувлар Бўзсувни булғатиб юборди.

Бу ҳол область ва район санитария-эпидемиология станциялари ҳамда бирлашма вакиллари иштирокида текшириб чиқилганда иншоот панжараларида тўпланиб қолаётган катта ҳажмдаги чиқитлар ўз вақтида тозалаб олинмаётганлиги аниқланди. Панжаралардан йиғиштириб олинган ахлатлар ҳам бу ердан олиб чиқиб кетилиши ўрнига иншоотлар ёнига уйиб ташланган.

Тозалаш иншоотларида ифлосланган оқава сувлар тиндириладиган 2 та ҳовуз мавжуд. Улардан биттаси чўккан чиқитларга тўлиб кетган. Бунинг устига ифлос сувларни тиндиргичлардан сувни тозалаш технологиясига зид равишда фойдаланиляпти. Ҳовузга тўсиқлар ўрнатилмаганлиги сабабли бу ерда ифлосланган сувлар муттасил айланиб турмайди, яъни тозаланмайди.

Иншоотларда биологик усулда тозалаш амалга оширилиши кўзда тутилган. Лекин бу ердаги 6 та тегирмондан фақат биттаси ишлаётганлиги туфайли бу усулда тозалашни йўлга қўйиш имконияти бўлмаяпти.

Тозалаш иншоотларида ишлаётган ходимларнинг ўта масъулиятсизлигини ҳам таъкидлаш лозим. Масалан, тозалаш иншоотларининг бригадири Ф. Тўхташев спиртли ичимликларни суиистеъмол қиларди, меҳнат интизоми бузилишига йўл қўйди. Бундай интизомсизлик оқибатида оқава сувларни тозалаш технологиясига риоя этилмаяпти.

Ана шу камчиликларнинг ҳаммаси бирлашма раҳбарларига яхши маълум. Ўз вақтида катта инженер Н. Мамажонов тозалаш иншоотларидаги нуқсонларни бартараф этиш тўғрисида бирлашма бош директорининг биринчи ўринбосари А. Аҳмаджоновга мурожаат қилган эди. Ниҳоят шу йил июнь ойида тозалаш иншоотлари комплексидан фойдаланишни яхшилаш юзасидан тузилган тадбирлар тасдиқланди. Аммо бундан мана икки ойдан кўпроқ вақт ўтган бўлишига қарамасдан мазкур тадбирларда кўзда тутилган кўпдан-кўп ишларнинг биронтаси бажарилгани йўқ.

Оқава сувларни тозалаш, Бўзсувни ифлослантирмаслик учун бирлашмадаги тозалаш иншоотларини комплекс равишда ишга тушириш талаб этилади. Аммо бу иншоотлар иккинчи навбатида кўзда тутилган ишлар ҳар йили пудрат ишлари планига киритилишига қарамасдан белгиланган қурилиш-монтаж ишлари бажарилмаяпти. Масалан, 1975 йилда тозалаш иншоотларининг учта блоки бўйича 16 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш ва уни шу йилнинг иккинчи кварталида фойдаланишга топшириш кўзда тутилган эди. Бироқ 1985 йилнинг ўтган етти ойи мобайнида 2-механизациялашган кўчма колонна коллективи 3,9 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариб, шундан сўнг объектдаги ишларни тўхтатиб қўяқолди.

Шу тариқа тозалаш иншоотларини фойдаланишга топшириш тўғрисида кўпдан-кўп ваъдалар берилялти-ку, лекин уларнинг амалий натижаси сезилмаяпти. Оқибатда аҳолиси тобора кўпайиб бораётган Халқобод посёлкасидан чиқаётган ифлос оқава сувлар Бўзсувни булғатиб ётибди...

Қ. КУШКАНОВ,
область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси атроф муҳитни муҳофаза қилиш комиссиясининг масъул секретари.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

● ДУШАНБЕДА 5—6 ва ундан ҳам кўпроқ кишидан иборат оилаларнинг ҳаммаси уй-жой шароитларини яхшилаб олди. Бу оилалар яқинда эски уйлардан ўнта янги турар-жой биноларига кўчиб ўтишди. Бундай оилалар Тожикистон пойтахти аҳолисининг тўртдан бир қисмини ташкил этади. Шаҳарнинг ғарбий қисмида қад кўтарган янги микрорайонларда ҳозирнинг ўзидаёқ бир неча ўн минг киши яшамоқда. Уй-жой бинолари билан ёнма-ён мактаблар, болалар боғчалари, маиший хизмат корхоналари ишлаб турибди.

● ВОРОШИЛОВГРАД областининг қишлоқ меҳнаткашлари давлатга асал сотишни икки баравар кўпайтирдилар. Қабул пунктларига ҳозиргача 250 тонна асал жўнатилди. Бу эса йиллик топшириқда кўзда тутилганидан анча кўпдир. Асаларичиликнинг марказлаштирилганлиги қимматли маҳсулот олишни кўпайтириш имконини бермоқда. Районларда асал етиштирадиган хўжаликлараро корхоналар ташкил қилинди. Йириклаштирилган кўчма асалари хўжаликлари энг тажрибали мутахассисларга ишониб топширилган бўлиб, улар транспорт билан таъминланган. Бу йил ёз фаслида ҳар бир асалари оиласидан олинаётган асал биринчи марта 70—100 килограммга етди.

● 115-ўрта мактабда Тбилиси тўқув фабрикасининг «филиали» очилди. Замонавий техника билан жиҳозланган хоналарда болалар тайёр маҳсулот учун ўров материаллари, идишлар ҳозирлайдилар. Ишлаб топилган пул экскурсиялар уюштириш учун сарфланади. Мактаб ўқувчилари тажрибали мураббийлар раҳбарлигида ишлайдилар. Битирувчилар ўқув йилининг охирида ўрта маълумот тўғрисидаги аттестат билан бирга ўзларига ишчи разряди берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномани оладилар. Бундай цехлар Тбилиси ва Кутансидаги бир қанча мактабларда ҳам ташкил қилинди.

(ТАСС).

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

ТАНИШИНГ: «ТОШКЕНТНИНГ ОЛТИН КУЗИ» ФЕСТИВАЛИ ҚАТНАШЧИЛАРИ

«ТОШКЕНТНИНГ ОЛТИН КУЗИ» фестивалининг ҳар бир куни қизиқарли учрашувларга бой бўлмоқда. Санъаткорлар ишлаб чиқариш корхоналари, колхоз ва совхозларнинг маданият саройлари ҳамда клубларида совет халқларининг мустаҳкам интернационал дўстлигини ифода этувчи дилрабо куй-қўшиқлари ва шўх рақсларини томошабинларга тақдим қилмоқдалар. Суратларда: Эстония ССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати Мати Палм ва Озарбайжон ССР халқ артисти Тамилла Маҳмудова ўз санъатларини намойиш этишмоқда.

М. Исломов фотолари.

*

ҚАҲРАМОН ҚИЗ МАДҲИ

Ўзбекистон ССР хореография билим юрти ёш истеъдодларнинг чинакам ижодий камолот масканига айланиб қолди. Рақс санъатини ёшларга атрофлича ўргатиш мақсадида билим ўчоғида талайгина хореографик композициялар, саҳналар тайёрланмоқда. Бу ерда балет асарлари ҳам саҳна юзини кўрди.

Яқинда «Мардлик поэмаси» деб номланган янги постановка саҳналаштирилди. Бўлажак ёш раққосалар ижросида қўйилган мазкур балетга машҳур совет композитори Д. Шостакович музикалари асос қилиб олинди.

«Мардлик» поэмаси» Улуғ Ватан урушида ажойиб қаҳрамонлик намунасини кўрсатиб, Ватан учун жон берган жасур қиз Зоя Космодемьянскаяга бағишланди. Ёшларни мардлик ва жасоратга даъват этувчи бу спектакль томошабинлар томонидан илиқ қабул қилинди.

С. ОДИЛОВА.

ЧИНОЗ РАЙОНИДА

ҲАММА ГАЗЕТХОН

«Госкомсельхозтехника» район бирлашмасида 1986 йил газета ва журналларига обуна бўлиш муваффақиятли ўтмоқда. Ҳозиргача ишчи ва хизматчилардан 530 га яқин киши газета ва журналларга обуна бўлди.

КИЧКИНТОЙЛАРГА СОВҒА

Олмазор посёлкаси марказида 5-автомобиль ремонти заводи ишчи-хизматчиларининг фарзандлари учун 140 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилди. Боғча комплексида чўмилиш ҳавзаси, ўйин майдончалари ва шинам дам олиш боғи яратилган. Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигига қарашли «Узавтострой» тресті бунёдкорлари барпо этган бу объект юқори баҳо билан қабул қилиб олинди.

ИСЛОҲОТ ТАЛАБЛАРИГА МОСЛАБ

Чиноздаги К. Маркс номли колхозда қад кўтарган янги мактаб ўқувчиларга ҳам, ўқитувчиларга ҳам манзур бўлди. «Ташоблсельстрой»га қарашли 6-механизациялашган кўчма колонна бунёдкорлари барпо этган бу 1176 ўринли мактаб ўқувчиларга янги программа асосида билим ўргатиш имконини бермоқда.

Т. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

РАССОМ ИЖОДХОНАСИДА

АСАРЛАРДА ПАХТА МАВЗУСИ

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Маннон Саидов ижодхонасида бўлсангиз, эътиборингизни пахтачилик мавзуидаги асарлар ўзига жалб қилади. Дала меҳнаткашлари ҳаётини чуқур ўрганган рассом ўз картиналарида қишлоқ ҳаётининг турли кўринишларини ифодалаб беришга интилади. Унинг дастлабки катта иши — «Нормасини бажармади» полотноси ҳам ҳаётийлиги билан ажралиб туради.

...«Оқ олтин» хирмони тобора юксалиб бормоқда. Оқшом тушиб қолганига қарамай, терим суръати сусайгани йўқ. Чаққонлик билан пахта қабул қилиб олаётган тарозибон ҳаммадан кам пахта териб, кунлик нормасини бажаролмаган йигитни теримчи қизлар олдида изза қилади. Қизлар юзига тик қарай олмаётган йигит, терс ўгирилганча, хижолатда турибди...

Москва Бадиий Академиясида ўқиб, ранг тасвир санъатини пухта ўзлаштирган Маннон Саидов, кейинчалик «Хирмондаги аёллар», «Туш ки дам», «Хирмонда», «Дугоналар», «Пахта», «Колхоз механизатори», «Кўм-кўк пахтазор», «Пахтакорлар» ва яна бир қанча бошқа асарларини яратди.

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейига қабул қилинган «Тонг. Оила» полотноси ҳам рассомлик санъати мухлислари томонидан қизғин кутиб олинди. Рассом асар орқали колхозларимизнинг бугунги кундаги фаровон турмушини тараннум этишга интилади. Картина субҳидамда велосипедларга миниб, пахтазорга йўл олган оила аъзоларини акс эттирган.

— Республикамизнинг қаерига бормай,— дейди автор, — далага яёв кетаётганларни учратмайман. Колхозчиларимиз велосипед, мотоцикл, машиналарда юрадиган бўлишди. Бу картинани ана шундан илҳомланиб чизганман.

М. АҲМЕДОВ.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

М. С. ГОРБАЧЕВНИНГ НУТҚ ВА ДОКЛАДЛАРИ ТЎПЛАМИ ВЕНГЕР ТИЛИДА

БУДАПЕШТ, 17 сентябрь. (ТАСС). «Кошут» сиёсий адабиёт нашриёти КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг нутқ ва докладлари тўпламини венгер тилида «Социалистик қурилишнинг навбатдаги вазифалари тўғрисида» деган ном билан босиб чиқарди.

Китобга КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил март Пленумида сўзланган нутқ, КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумида «КПССнинг навбатдаги XXVII съездини чақириш ва унга тайёргарлик кўриш ҳамда уни ўтказиш билан боғлиқ вазифалар тўғрисида» қилинган доклад, Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар олий партия ва давлат арбоблари учрашуви қатнашчилари шарафига Варшавада ўтказилган қабул маросимида сўзланган нутқ, Кремлдаги Съездлар саройида совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабаси 40 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишда қилинган доклад, Ленинград партия ташкилоти активи билан учрашув вақтида сўзланган нутқ, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалалари юзасидан КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгашда қилинган доклад, Днепропетровск металлургия заводининг коллективи билан учрашув вақтида сўзланган нутқ киритилган.

Венгрия ахборот агентлиги МТИ тўплам босилиб чиққанлиги тўғрисида хабар бериб, қуйидагиларни таъкидлайди: совет раҳбари нутқларининг асосий маъноси — социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштиришдан иборат. Фан-техникани тараққий эттириш, ишлаб чиқаришда фан ва техника ютуқларидан тезроқ фойдаланиш — ана шу социал-иқтисодий тараққиётнинг асосий масалаларидир. Экономикани бошқариш системасини қайта қуришнинг принципиал аҳамияти социализмнинг афзалликларидан тўлароқ фойдаланишдан, марказлаштирилган тарзда бошқарувнинг самарадорлигини оширишдан, корхоналарнинг мустақиллиги ва масъулиятини кенгайтиришдан, раҳбарликнинг эпчилроқ форма ва методларини актив қўллаш, омманинг ижодий ташаббусини кенг ривожлантиришдан иборат.

ГСДП ПРАВЛЕНИЕСИНИНГ ҚАРОРИ

БОНН, 17 сентябрь. (ТАСС). Германия социал-демократик партияси правлениеси бу ерда ўтказилган мажлисида ГСДП раисининг ўринбосари Й. Рауни 1987 йилда Бундестагда ўтказиладиган сайловда ГФР канцлери лавозимига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида қарор қабул қилди.

ГСДП раиси В. Брандт бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида шу ҳақда гапириб, ГСДПдан ҳукумат бошлиғи лавозимига кўрсатиладиган номзод партиянинг навбатдаги съездида расмий жиҳатдан тасдиқланади, бу съезд 1986 йил август ойида Нюрнбергда ўтказилади, деди.

Маҳаллий матбуот ГСДП правлениесининг қарорини шарҳлаб, қуйидагиларни уқтиради: Й. Рау ГСДПнинг танилган арбоби бўлиб, у Ғарбий Германиядаги сайловчилар ўртасида шуҳрат қозонган. Ҳозирги вақтда у ГФРнинг аҳоли сони жиҳатидан энг йирик, деб ҳисобланган Шимолий Рейн-Вестфалия ўлкаси ҳукуматига бошчилик қилмоқда. Бу ўлкада шу йил июнь ойида маҳаллий парламентга ўтказилган сайлов вақтида социал-демократлар христиан-демократик иттифоқ, христиан-социал иттифоқ ва эркин демократик партиянинг консерватив блокини мағлубиятга учратдилар. Жамоатчилик фикрини билиш учун яқинда тарқатилган саволларга олинган жавоблар сайловчиларнинг 43 проценти Й. Рауннинг ГФР канцлери бўлишини истаганлигини ва 32 процентигина ҳозирги Бонн ҳукуматининг бошлиғи Г. Коль номзодини ёқлаб чиққанлигини кўрсатди.

ИРОҚ—ЭРОН ФРОНТИДА

БАҒДОД, 17 сентябрь. (ТАСС). Ироқ жанговар вертолётлари фронтнинг шимоли-шарқий участкасида ҳаракат қилиб, душман кучлари ва техникасига жиддий талафот етказди, дейилади Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг навбатдаги ахборотида.

Бошқа йўналишларда Ироқ артиллерияси душман позицияларини, кузатиш пунктларини, блиндажлари, омборлари ва юк машиналарини яксон қилган.

Эрон батареялари Мандали шаҳри атрофини ўққа тутди.

НИКОСИЯ, 17 сентябрь. (ТАСС). Эроннинг ИРНА ахборот агентлиги хабар қилишича, сўнгги 24 соат ичида фронтнинг баъзи участкаларида артиллерия отишмалари бўлган, бу отишмалар давомида Эрон қисмлари Ироқнинг танкларини, бронетранспортёрларини, тўплари, миномётлари ва пулемётларини мажақлаб, ўнлаб Ироқ солдатларини сафдан чиқарган.

Ироқ артиллерияси Эрон территориясидаги Ободон порт шаҳрини ўққа тутган.

КЎПДАН-КЎП ЖИНОЯТЛАРИ УЧУН

▲ ҚОҲИРА. Мисрда чиқадиган «Аш-Шааб» газетаси хабар беради: Судан бош прокурори мамлакатнинг собиқ президенти Ж. Нимейрини қамоққа олиш тўғрисидаги ордерга имзо чекди. Ж. Нимейрининг кўпдан-кўп молиявий жиноят ва бошқа жиноятлар қилганлиги шундай қарор чиқарилишига асос бўлди. МЕНА агентлигининг хабар қилишича, Нимейри ўтган ҳафтада Мисрдан чиқиб, номаълум томонга жўнаб кетган.

(ТАСС).

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

▲ ЖЕНЕВА. СССР делегацияси ядровий ва космик қуроллар юзасидан АҚШ делегацияси билан музокараларнинг учинчи даврасини ўтказиш учун бугун бу ерга келди. Женева аэропортида делегация раҳбари В. П. Карпов матбуот учун баёнот берди.

▲ БЕРЛИН. Космик фазонинг ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик, ядровий қуролланиш пойгасини кучайтиришни тўхтатиш, қуролсизланиш ва кескинликни юмшатиш сари бурилиш ясаш-замонамизнинг асосий вазифаларидир. ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Герман Аксен ва Люксембург Коммунистик партиясининг раиси Рене Урбани бу ерда учрашган вақтда шу ҳақда гапирдилар. Учрашув вақтида уқтириб ўтилганидек, ҳар икки партия СССРнинг тинчлик борасида яқинда кўрсатган ташаббусларини қўллаб-қувватлаётганлиги таъкидланди.

▲ ПХЕНЬЯН. Ватанни тинч йўл билан бирлаштириш комитетининг секретариати Жанубий Кореяни тобора ҳарбийлаштириш режаларини қатъиян қоралади. Бу ерда эълон қилинган баёнотда бундай дейилган: Қўшма Штатлар Жанубий Кореяда химиявий қуролнинг янги турларини, ракеталарни ва разведкачи самолётларни жойлаштириш, неча ўнлаб янги ҳарбий вертолётларни Сеул режимига топшириш учун ҳозирлик кўрмоқда. Ана шу хатарли тадбирлар регионда, Осиёда ва бутун дунёда кескинликни кучайтиради, мамлакатнинг тинч йўл билан бирлаштирилишига халақит беради, деб таъкидлаб ўтилади ҳужжатда.

(ТАСС).

Редактор Н. НАСИМОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

● Самолёт спорти бўйича Тўйтепадаги Аранчи аэродромида СССР XXXI чемпионати бўлиб ўтди. Унда мамлакатимизнинг энг кучли спортчилари қатнашди. Суратда: чемпионат қатнашчилари Виктор Петрунин (Қирғизистон) ва Лариса Тельминова (Ўзбекистон) старт олдидан.

Ф. Қурбонбоев фотоси.

ЎзТАГ фотохроникаси.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ШАХМАТ

● ЖАҲОН чемпиони унвони учун Анатолий Карпов ва Гарри Каспаров ўртасидаги навбатдаги олтинчи партия бугун ўйналади. Ҳисоб чемпион фойдасига 3:2 бўлиб турибди.

Республика шахмат-шашка клубида анъанавий турнирнинг биринчи босқичи якунланди. Ш. Шарипов, А. Тошхўжаев, А. Скворцов, Я. Гейхлерлар мастерликка номзод шахматчилар баҳсида дастлабки тўртта ўринни эгаллаб, спорт мастерлари билан биргаликда иккинчи босқичда қатнашадиган бўлдилар.

ФУТБОЛ

● МАМЛАКАТ чемпионати биринчи лигаси вакиллари навбатдаги тур ўйинларини ўтказдилар. «Пахтакор» ўз майдонида Жиззахнинг «Звезда» командасини қабул қилди. Ўйин майдон эгалари фойдасига 2:1 ҳисобида тугади. Бу ғалабадан сўнг «Пахтакор» «Б» группасида «Гурия» командаси билан тенг 32 тадан очко тўплаб, пешқадамлик қилмоқда.

Шу турнинг бошқа ўйинларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Нистру» — «Спартак» — 2:0, «Металлург» — «Гурия» — 3:2, «Кузбасс» — «Крылья Советов» — 2:0, «Искра» — «Кубань» — 5:1.

БОКС

● РЕСПУБЛИКА шахсий чемпионати Андижон шаҳрида бўлиб ўтди. Бунда турли кўнгилли спорт жамиятларининг юздан ортиқ вакили қатнашди. Ўн бир вазнда чемпионлик унвонига муяссар бўлганларнинг 5 таси Тошкент шаҳри ва пойтахт области вакилларидир. М. Умаров («Динамо», Тошкент), И. Раҳматжонов («Меҳнат», Чирчиқ), А. Ҳошимов («Локомотив», Тошкент), Э. Сайтхалилов (Армия спорт клуби, Тошкент) ва А. Тарасов («Старт», Тошкент)лар 1985 йилги Ўзбекистон чемпиони унвонига сазовор бўлдилар.

КЛАССИК КУРАШ

● ЁШЛАР ўртасида СССР биринчилиги мусобақалари Тамбов шаҳридаги «Спартак» спорт саройида бўлиб ўтди. Бунда иттифоқдош республикалар, Москва ва Ленинград шаҳарларининг 196 вакили иштирок этди. Энг енгил вазнда қатнашган тошкентлик Г. Абдуллаев барча олишувларда ғолиб келди ва ҳурмат шохсупасининг энг юқорисига кўтарилди.

ОБ-ҲАВО

Синоптикларнинг хабар қилишларича, яқин кунларда Ўзбекистонда ҳавонинг тез-тез ўзгариб туриши кутилади. Тошкент областининг тоғлик районлари ва Фарғона водийсида баъзи жойларга қисқа муддатли ёмғир ёғади, республиканинг қолган территориясида ёғингарчилик бўлмайди. Ғарбдан секундига 9—14 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 12—17, кундузи 25—30, Жанубда 33 даражагача, Қорақалпоғистон АССР билан Хоразм областида эса кечаси 7—12, кундузи 20—25 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб турсада, ёғингарчилик кутилмайди. Ғарбдан секундига 6—10 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 13—15, кундузи 27—29 даража иссиқ бўлади.

(ЎзТАГ).

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

30-ТЕМИР ЙЎЛЧИЛАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1985—86 ўқув йили учун қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

токарь-универсал, электр кўприк кран машинисти, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь.

Билим юртига 17,5 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

ЎҚИШ МУДДАТИ ОЛТИ ОЙ.

Ҳар ойда 72 сўмдан стипендия берилади.

Тепловознинг механик қисми ремонти бўйича слесарь, электр-газ пайвандчи, тепловознинг электр қисми бўйича слесарь, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь.

ЎҚИШ МУДДАТИ 3 ЙИЛ.

Бу ихтисослар бўйича 15 ва ундан катта ёшдаги камида 8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган йигитлар қабул қилинади.

Қабул қилинганлар ҳар куни уч маҳал овқат, кийим-бош ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 проценти билан таъминланадилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртида тажрибали тренерлар раҳбарлигида турли хил спорт секциялари ишлайди.

Билим юртини тугатганларга диплом берилади. Ўқишни имтиёзли диплом билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

Билим юртини битирганлар темир йўл транспорти ходимлари учун белгиланган ҳамма имтиёзлардан фойдаланадилар, жумладан Совет Иттифоқининг хоҳлаган ерига бепул темир йўл билети берилади.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: директор номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, ота-онасининг иш жойидан справка, турар-жойидан справка, характеристика, 3х4 см. ҳажмдаги 8 дона фотосурат.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Червяков кўчаси, 12-уй (1, 5, 26-трамвайлар, 106-автобуснинг «Фоменко» кўчаси бекати). Телефон 91-14-07.

ДЕНГИЗ, ҚУЁШ ВА БОҚИЙЛИК ФАРЗАНДИ...

КАҲРАБО — бу илиқ, эркаловчи, зебо тош... Болтиқ бўйи ерларида учрайдиган бу рангдор тошни қадим замонлардан буён энг зийнатли тош ҳисоблаб келишган.

У ҳар қандай аёлга зеб бағишлайди, унинг чақмоқ қирраларида қуёш ёғдуси ўйнаб, сон-саноқсиз ранг-тусда жилваланади.

Қаҳрабога жез, мельхиор, кумуш ва тилладан сайқал бериб ишланган безаклар иш, чунончи, байрам либосларига беқиёс чирой бағишлайди.

Калининград қаҳрабо комбинати бу ғаройиб тошдан кўпдан-кўп зеб-зийнат буюмлари: МУНЧОҚ ВА МАРЖОНЛАР, КУЛОН ВА БИЛАКУЗУКЛАР, ИСИРҒА ВА ТЎҒНОҒИЧЛАРНИ ишлаб чиқармоқда.

Калининградлик ҳунармандлар эркакларни ҳам эсдан чиқаришмаган: уларга атаб запонкалар, турли-туман мундштуклар ишлаб чиқарилмоқда.

Қаҳрабодан ясалган бадиий буюмларни заргарлик буюмлари магазинлари ва универмагларнинг ихтисослашган бўлимларидан сотиб олишингиз мумкин.

КАЛИНИНГРАД КАҲРАБО КОМБИНАТИ.
ГЛАВКООПИНФОРМРЕКЛАМА.

Турист

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ

ДЕКАБРЬ ОЙИДА СИЗНИ «ЎЗБЕКИСТОН» ТЕПЛОХОДИДА ҚОРА ДЕНГИЗ БЎЙЛАБ

(Болгария ва Руминияга ҳам кириб ўтилади)

ҚИЗИҚАРЛИ САЁҲАТГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Саёҳат ОДЕССА — СЕВАСТОПОЛЬ — ЯЛТА — СОФИЯ — БУХАРЕСТ шаҳарлари орқали ўтиб, 9 декабрдан 21 декабргача давом этади.

Саёҳатда бўлишни истаган кишиларнинг қуйидаги адресга мурожаат қилишларини сўраймиз: Тошкент шаҳри, Парадлар хиёбони, 5-уй, 8-хона. Телефонлар: 39-13-59, 39-43-73.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1986 йил учун совет ва чет эл газета-журналларига ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Қишлоқ аҳолиси совет газета ва журналларининг ҳаммасига чекланмаган ҳолда обуна қилинади.

1986 йил учун обуна қабул қилиш 1 ноябргача давом этади.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «СОЮЗПЕЧАТЬ» бошқармаси.

ТВ

БУГУН

МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Ўсмирлар ижоди».
10.10 «Ҳайвонот оламида».
11.10 «Бегона ҳодиса». Телевизион бадиий фильм премьераси.
12.20 МТ ва БР эстрада — симфоник оркестрининг концерти.
12.50 ва 15.00 Янгиликлар.
15.20 Ҳужжатли фильмлар.
16.00 «Қувноқ стартлар».
16.50 Л. Бетховен. 5-симфония.
17.25 Мактаб ўқувчилари учун илмий—ўқув кўрсатуви.
17.55 Халқ хор капелласининг концерти.
18.25 Мультфильм.
18.45 «Фан ва турмуш».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Дунё ва ёшлар».
20.10 «Ковпак ҳақида ўйлар». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.05 «Ҳужжатли экран».
23.05 «Дунё воқеалари».

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 Ҳужжатли фильм.
9.35 ва 10.35 А. С. Пушкин. «Капитан қизи».
10.05 ва 14.05. Испан тили.
11.05 Ўрта Осиё табиати.
11.35 ва 12.40 Зоология.
12.00 «Оила ва мактаб».
12.30 Илмий-оммабоп фильм.
13.05 Тарих.
13.35 Умумий биология.
14.35 «Кўкламги чақириқ». Бадиий фильм, субтитр билан.
16.05 ва 18.30 Янгиликлар.
18.45 М. Юлинка. «Тугалланмаган соната».
19.00 «Шахмат мактаби».
19.30 Ритмик гимнастика.
20.00 «Камалак» халқ ижодиёти телепрограммаларининг VI Халқаро фестивали.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Футбол кубок эгаларининг кубоги. 1/16 финал. «Утрехт» (Голландия)— «Динамо» (Киев).
21.30 «Время».
22.05 «Ўзингни синаб кўр». Телевизион бадиий фильм.
23.20 Белоруссия ССР Давлат «Хорошки» фольклор-хореографик ансамблининг концерти.

ЎзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Джаз шинавандаларига».
8.00 Ишчи ёшлар учун.
8.30 «Ахборот».
8.50 Телефильм.
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.15 «Саноатда тежамкорлик муаммолари» (рус.).
18.45 Болалар учун фильм.
19.10 «Чорвачилик— зарбдор фронт».
19.30 «Ахборот». (рус.).
19.45 «Илҳом». Ижодкор ёшларнинг теleклуби.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Дирижёр ҳикоя қилади».
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ягона сиёсий кун».
22.35 «Тақдир». Ҳужжатли фильм. («Ўзбектелефильм»).
23.05 Кўрсатувлар программаси.

ЎзТВ II

9.00—16.05 МТ II.
17.00 Кўрсатувлар программаси.
17.05 Болалар учун фильм.
17.30 Реклама.
17.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Иқбол» Қизлар конкурс программаси (такрорий).
19.40 Тошкент янгиликлари.
20.10 «Ватандан узоқда». Бадиий фильм.
21.30 МТ II.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Р. 08417. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64664. А. 1788. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12